

Nya Åland

27 JUNI 2007 NR 136 PRIS 1,20 €

Dubbelt upp till välgörenhet

NYHETER. När affärsmannen Trygve Eriksson fyllde 60 år samlade hans vänner in nästan 20 000 euro till välgörande ändamål. Och jubilaren lovade då att själv ge lika mycket till välgörenhet. Nu har han överlämnat två stora checkar. SIDAN 7

Man överbord från Amorella

NYHETER. Över tio båtar, två helikoptrar och ett flygplan deltog i sökandet. Men de omfattande spaningarna efter den man som i går försvann från Viking Lines Amorella söder om Sottunga var fram tills i går kväll förgäves.

Mycket tyder på att mannen hoppade fri-

villigt. En av fartygets övervakningskameror registrerade hur han lade ifrån sig sin plånbok innan han tog sig över relingen.

Sökandet ledde till förseningar både för Viking Line och för passagerare som skulle byta till andra färjor i Mariehamn.

SIDAN 3

Robotar går på Klinten

NYHETER. Robotkonferensen i Mariehamn har lockat 60 deltagare från 15 olika länder. Den ordnas för första gången utanför USA. Efter ett långt föreläsningsschema igår hann forskarna också diskutera sina projekt och förrevisa några robotar för Nyan.

Bland annat visade Jason Cortell från USA och Daniel Karssen från Nederländerna sin kreation på parkeringen vid iTiden.

En av huvudpersonerna är amerikanen Hugh Herr, som har två benproteser efter en klättringsolycka i ungdomen. SIDAN 14-15

Provkör. Här förevisar Jason Cortell och Daniel Karssen roboten "Cornell Ranger". Foto: NADINE ASCHÁN

Ålandsministern på besök

NYHETER. I går besökte Ålandsministern Astrid Thors landskapsregeringen och lagtinget. Diskussioner fördes bland annat om olika EU-frågor. Dels diskuterades hur Ålands talan bäst kan föras inför EG-domstolen och dels hur Åland skall kunna medverka i ministerrådsarbetet. Sjöfart, missbrukarvård, pension och fiskodlingar stod också på agendan.

SIDAN 3

Nu saneras Hellesbygård

NYHETER. Slaktavfall, gammalt geggigt foder och arsenik. De gamla kycklingslakteriet vid Hellesbygård lämnade mycket otrevligt efter sig. Men mycket snart börjar saneringsarbetet.

Andelsbanken som äger området har vidtalat en entreprenör och ska i dagarna utse en miljöansvarig för arbetet. Bankens vd Håkan Clemes vill att arbetet kommer igång så fort som möjligt.

Vad som orsakat de höga arsenikhalterna i jorden är fortfarande ett mysterium. SIDAN 4

Ny plan för gravgård

NYHETER. Efter många turer tas nu en ny plan fram för utvidgningen av Mariehamns begravningsplats. Enligt förslaget byggs platsen främst ut mot öster, men en liten utvidgning i övriga vädersträck är också trolig. Målet är att utvidgningsarbetet ska inledas redan i höst.

Om några år kan begravningsplatsen flyttas till Jomala. SIDAN 5

Rösta fram bästa sångtexten

TÄVLING. Sju bidrag har kommit in till Nyan's tävling där uppdraget var att skriva en egen text till Ålänningens sång. Nu är det upp till dig som läsare att rösta på det bidrag du tycker bäst om!

SIDAN 12-13

Lappteknik. Täcken och bonader i lappteknik hör till Kristina Wigréns specialiteter.

Foto: ANDREAS DIENERT

Konstverk med tyg och fantasi

KULTUR. Kristina Wigren delar året mellan Madeira och Geta, men ständigt är hon aktivt verksam med sitt konsthantverk. Hon stickar och gör arbeten i lappteknik.

Lapparbeten visar hon nu i en utställning som har vernissage på Galleri Skarpans i Ma-

riehamn på torsdag kväll. "Trip runt jorden" är namnet på utställningen och det syftar på ett mönster som flera av arbetena är gjorda efter. Det handlar om att man startar i centrum och sedan arbetar sig ut mot kanterna och bygger upp mönstret efter hand.

– Möjligheterna är obegränsade. Det är bara fantasin som sätter gränser, säger Kristina Wigren om sitt arbete med lapptekniken, ett konsthantverk som hon inte tröttnar på.

Nyan har träffat henne och tagit sig en förhandstitt på utställningen. SIDAN 8

miljö

2

Har du sett en tumlare i år? I så fall får du gärna lämna ett vittnesmål via internet.

kultur

10

Matts Stenlund spelar huvudrollen i "Kom igen Charlie!", som hade premiär i Badhusparken i går kväll. Nyan var där.

reportage

11

Stenbord nummer nio användes en gång i tiden vid saftkalas. Det vet vi säkert. Resten är ett mysterium.

sport

17

17-årige Andreas Henriksson hoppade högre än någon ålänning gjort på åtta år.

Sista dagen på HARDWOOD-VECKAN

vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Anna Björkroos
Epost: anna.bjorkroos@nyan.ax
Telefon: 528 463

Energiturén återkommer till Åland

Den finlandsvenska kampanjen Värmeslag kommer till Åland i höst. Kampanjens mål är att informera om miljöanpassad uppvärmningsteknik, som till exempel pellets och solfångare.

På plats i den turnerande Värmeslagsstugan finns sakkunniga som ger råd och svarar på frågor.

Kampanjen Värmeslag startades i fjol och gjorde då sin första turné runtom i Svenskfinland. I december besökte man Åland och i höst återkommer man till landskapet med sin Värmeslagsstuga och experter inom förnyelsebar uppvärmningsteknik.

Enligt det preliminära programmet ska turnén besöka Mariehamn på den Bilfria dagen, 22 september klockan 10-14, och även finnas på plats på Skördefesten vid landsbygdscentret i Jomala, den 23 september klockan 11-18.

Kamin i stugan

”Förnybar energi är ett hett samtalsämne. Ambitiösa mål har uppställts nationellt och på EU-nivå, men tekniken är fortfarande dåligt känd. Under Värmeslagkampanjens andra säsong får enskilda hushåll information om hur energiomställningen kan förverkligas i glesbygden i Svenskfinland.” skriver projektkoordinator Simon Lampenius i ett pressmeddelande.

Under turnén kan besökarna bekanta sig med miljöan-

Kamin för pellets. Det här är ett av de mindre alternativen bland alla pelletsförbrännare som finns på marknaden.

Arkivfoto: JUSSI SVENSSON

passad uppvärmningsteknik. I den så kallade Värmeslagsstugan finns bland annat en värmepump, pelletskamin och solfångare. På plats finns även sakkunniga som står beredda att ge råd och svara på olika frågor.

Ekonomiskt också

”Klimatdiskussionen har väckt många frågor om hur var och en i sin vardag kan minska utsläpp. Värmeslag presenterar miljöanpassad energiteknik, som även gynnar lokalsamhället. Vi talar om beprövad teknik, som är ekonomiskt konkurrenskraftig.” skriver Lampenius.

De energilösningar som kampanjen förespråkar är biobränslepannor för pellets och flis, värmepumpar samt solvärme. Även energisparan-

de och energieffektivitet är viktiga delar av kampanjens budskap. Målet är även att på ett allmänt plan belysa kopplingen mellan fossila bränslen och klimatförändringen och visa hur enskilda hushåll kan bidra till minskade utsläpp av växthusgaser.

Företag och föreningar

Bakom kampanjen, som pågår till och med 2008, står Finlands svenska Marthaförbund, Natur och Miljö samt Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, SLC. Turnén arrangeras i samarbete med en grupp företag inom energibranschen.

På kampanjens webbsida www.varmeslag.fi finns mer information och tips.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Åländskt solprojekt. I våras besökte Nyan Stiftelsen Bergkullas solhus i Saltvik, då solpanelernas som bäst monterades. Just solenergi är ett av de områden som kampanjen Värmeslag arbetar med.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Fakta/Så sparar du värme i huset

- Sänk värmen. Genom att sänka värmen en grad sparar du fem procent i uppvärmningskostnader. Det motsvarar ungefär 100 euro per år i ett medelstort egnahemshus. När du är bortrest lönar det sig att sänka värmen till 12-16 grader.
- Använd varmvatten sparsamt. Man kan alltså spara mycket genom att duscha lite mindre och låta bli att diska under rinnande vatten.
- Släpp inte ut värmen. Täta fönster och balkongens dörr till vintern och stäng alla fönster då du går ut. Vädra effektivt en kort stund, helst med korsdrag. Lämna inte fönstren öppna en hel dag.
- Isolera vinden.
- Byt varmvattenberedare. En gammal varmvattenberedare kan läcka upp till 1000 kWh värmeenergi i förhållande till en ny.
- Elda med ved ifall du har möjlighet. Källa: www.varmeslag.fi

Meddela om du ser en tumlare

Observationskampanjen, som går ut på att kartlägga tumlarna i Östersjön, fortsätter även denna säsong.

Förra sommaren rapporterades bara en tumlare i Finland, och den valen sågs i Skiftet.

Enligt krav från EU startades för några år sedan ett program för observation av tumlare, och fortsättningsvis vill man

att alla som ser en tumlare rapporterar om det.

Tumlaren är en liten tandval som trivs i kalla hav. I början av 1900-talet var tumlare en vanlig syn i Finlands havsområden. Nuförtiden lever endast cirka 600 tumlare i Östersjön och stammen är utrotningshotad. Det största hotet mot tumlaren i Östersjön är risken att fastna i fiskeredskap.

I kampanjen deltar mil-

jöministeriet, Världsnaturfonden i Finland, vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Naturvetenskapliga centralmuseet, Särkänniemi delfinarium och Ålands landskapsregering.

Anmälningar om observationer görs med en elektronisk blankett på webbadressen: www.pyoriainen.fi. Det går även bra att meddela direkt till landskapsregeringens miljöbyrå.

I fjol rapporterades även om delfiner och en knölval i Östersjön. (ab)

Rullar fram.

Tumlaren har en låg triangelformad ryggfena och på sidan har den ljusgråa fläckar. Valen har fått sitt namn av att den simmar på ett rullande och roterande sätt, vilket gör att den är lätt att känna igen. Bild ur broschyren Tumlare i sikte.

SPECIALERBJUDANDEN...

BOSCH
BSN1600
DAMMSUGARE
för det lilla hemmet

89,50 €

(99,50€)

Tillbehör: Roterande mattborste, tar effektivt bort katt- och hundhår
ENDAST 5 €
(30€)

SIEMENS
VS57E20
DAMMSUGARE
Effektiv, 300-2000W, aktionsradie 8 m

120 €

(141€)

NYHET!
VS06G1666
ENERGISPAR-DAMMSUGARE

PÅ KÖPET:
2 st energi-lampor

225 €

Sparar energi genom kompressorteknologi, bl.a. aerodynamiska fläktbladshjul

BOSCH
MES1010
RÅSAFTCENTRIFUG
(111,50€)

99 €

BOSCH SPECIALERBJUDANDEN

STAVMIXER
MSM 5000 (28,50) **22,90**

STAVMIXER/MINIHACK
MSM 6B300 (52,90) **44,50**

VATTENKOKARE
TWK 47101 (49,00) **36,00**

ÅNGSTRYKJÄRN
TD17 2433 (48,00) **44,00**

PERSONVÅG
PPW 4010 (62,00) **42,80**

SLADDLÖS STAVMIXER
med minihack och mixerbägare **65,00**

KAFFEBRYGGARE
8 koppar, vit **29,50**

RESEHÅRFÖN **24,90**

BYGG VARUHUSET
BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG

TFN +28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglagret 8-17), LORD. 9-14

www.byggvaruhuset.ax

På plats igen. Nu är den försvunna 70-skylden återigen på plats vid Lemströms kanal.

Mysteriet med 70-skylden löst

I måndagens tidning skrev Nyan om 70-skylden vid Lemströms kanal som lyste med sin frånvaro, och nu är mysteriet löst. Skylden hittades slängd i ett dike en bit från platsen där den egentligen hör hemma.

– Det är ofog det är frågan om, någon har slitit bort den och slängt undan den, säger **Stig Janson**, vägingenjör för landskapet.

Händelsen är dock inte polisanmäld. (js)

Chips vd blev ny vd på OLV

Chips vd Göran Schultz är nu också vd för OLV i Sverige.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Verkställande direktören för Chips ab, **Göran Schultz**, är från den 1 juni även vd för OLV Sverige AB. Parallellt med befattningen i OLV, kvarstår han som vd för moderbolaget Chips ab, skriver OLV i ett pressmeddelande.

Han efterträder **Jens Engström**, som blir Country Manager för MöllerCollett/Dansk Droge i Sverige. Både Chips och MöllerCollett/Dansk Droge ingår i den norska koncernen Orkla.

Göran Schultz, 50 år, rekryterades till Chipskoncernen som vd för OLV 2001. Sedan 2005 är Göran Schultz vd i OLV:s moderbolag Chips ab i Mariehamn. Göran Schultz ingår också i Orkla Brands ledningsgrupp. (uw)

Libvbåt stals från Lilla holmen

En libvbåt stals från Lilla holmen under midsommarmorgonen. Det är frågan om en mindre Buster i aluminium.

Stölder och skadegörelse

En kamera och en plånbok stals i söndags från en stugby på Brändö.

Fortkörning – 81 km/h på 50-väg – på nya Godbyvägen i Dalkarby gav tio dagars körförbud. Chauffören har anmäls för äventyrande av trafiksäkerheten.

Någon knäckte häromdagen en av flaggstängerna vid Torggatan. Flaggstängen har återställts, men händelsen är anmäld som skadegörelse.

En mopedist i Föglö Degerby stoppades i en blåskontroll. Föraren blåste 0,5 promille.

Man överbord nära Sottunga

Hittades ej trots massivt räddningspådrag

En medelålders finländsk man föll i går överbord från Viking Lines Amorella söder om Sottunga.

Över tio båtar, två helikoptrar och ett flygplan sökte i timmar efter mannen, men utan resultat.

Några minuter innan klockan tolv på förmiddagen föll en medelålders finländsk man i går överbord från Viking Lines Amorella. Fartyget var på väg från Åbo mot Mariehamn. Hon befann sig precis söder om Sottunga vid den smala passagen vid Ljungö när olyckan inträffade.

Ombord märkte man snabbt mannen och kallade på sökhjälp från närliggande fartyg. Silja Festival, Finnellow, ett sjömättningsfartyg, ett tyskt segelfartyg, två båtar från sjöbevakningen och ett antal fritidsbåtar deltog i räddningsarbetet. Dessutom fick man hjälp av två räddningshelikoptrar och ett sjöbevakningsflyg från Finland.

Men sökandet blev resultatlöst.

Efter en timme gavs de flesta fartygen lov att fortsätta. Några stannade kvar, men halv tre gav man slutligen upp.

– Det är med största sannolikhet kört, sade sjöbevakare **Stefan Jäkelä** på eftermiddagen.

Ännu i går kväll hade sjöbevakningen inte fått några rapporter om att mannen skulle ha hittats.

Självförfallad

Olyckan var helt tydligt självförfallad. Tre vittnen såg mannen hoppa överbord. Händelsen fångades dessutom på en av fartygets övervakningskameror.

Självförfallad olycka. Ingen hann göra någonting när en man i går hoppade överbord från Viking Lines Amorella. Mycket tyder på att det var frågan om ett självmord. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Han lämnade plånboken på däck och hoppade över relingen, säger Viking Lines tekniska chef **Tony Öhman**, som granskat kamerorna.

Därmed kunde mannen snabbt identifieras och hans anhöriga ombord informeras.

Ärendet går nu till polisen, som ska utreda händelsen vidare.

JENS FINNÄS
jens.finnas@nyan.ax
tfn 528 466

Svåra förseningar för Viking Line

För Viking Line har olyckan inneburit stora bekymmer tidtabellsmässigt. I går eftermiddag låg Amorella ungefär två timmar efter sin tidtabell.

Flera av passagerarna ombord skulle fortsätta sin resa med Isabella, som följaktligen också drabbats av förseningar. Buss- och tågförbin-

delser i land har också blivit lidande.

Åborutten går enligt minuttidtabell så också små förseningar får stora konsekvenser, säger **Johanna Bojer-Svahnström**, informationschef på Viking Line.

Tidtabellerna är extra sårbara nu när semestertrafiken är som värst. I dag borde

både Amorella och Isabella dock gå efter normal tidtabell.

– Det kan kanske fortfarande förekomma små förseningar men det lönar sig för passagerarna att ta sig till terminalerna enligt normal tidtabell, sade trafikchef **Dan Roberts** i går kväll. (jf)

EU, missbruk och pensioner

Det talade ålandsministern om

– Vi har fått ett bra utgångsläge med en ålandsminister i regeringen, säger lantrådet **Roger Nordlund** (c).

I går kom ministern **Astrid Thors** (sfp) till Åland för att tala om sjöfart, pensioner och missbruk.

Men mest handlade det om det nya EU-fördraget när Thors träffade representanter för landskapsregeringen och lagtinget.

Det fanns frågor kring hur Åland skall kunna utöka sitt inflytande över Finlands ställningstaganden i EU-frågor. Dels hur Ålands talan bäst kan föras inför EG-domstolen och dels hur Åland skall kunna medverka i ministerrådsarbetet. Inom oktober är det meningen att ändringsfördragets innehåll vara klart och därefter skall Finlands riksdag och Ålands lagting godkänna fördraget innan det kan träda ikraft.

– Lagtinget kommer då att få se ett fördrag som beskriver förändringarna i den gamla lagstiftningen och de kan se huruvida det påverkar landskapslagarna och självstyrelselagarna. Om lagtinget skulle säga nej till det nya fördraget är det teoretiskt möjligt för

Finland att ändå ratificera fördraget men det skulle leda till en ohållbar situation. En sådan situation vill jag göra allt för att undvika, säger Thors.

– Vi har fått ett bra utgångsläge med en Ålandsminister i regeringen. Det känns tryggt att ha någon där som kan bevaka och rapportera om när det är dags för Åland att agera eller reagera på olika frågor, säger lantrådet **Roger Nordlund**.

Långsiktig politik

Förutom EU-frågorna kom även sjöfartsfrågor upp på bordet. En önskan om en mer långsiktig sjöfartspolitik finns hos landskapsregeringen.

– Sjöfarten ger stora affärs- och arbetsmöjligheter och är en väldigt viktig fråga, menade Nordlund.

Även frågor avseende missbrukarvården diskuterades. Landskapsregeringen önskar att Åland skall få en större bestämmanderätt för att på det sättet kunna förbättra sin missbrukarvård. Fiskodlingar och deras miljökonsekvenser diskuterades också och slutligen togs pensionsfrågor upp.

– Systemet är föråldrat som det ser ut nu. De som tillhör den så kallade dyrortsklass 2 på Åland borde flyttas upp

Bra utgångsläge. Det tycker lantrådet Roger Nordlund att Åland har fått i och med att Astrid Thors har blivit Ålandsminister. I går besökte Thors Mariehamn för att diskutera aktuella frågor med landskapsregeringen och lagtinget. Foto: JONAS EDSVIK

till dyrortsklass 1. Det skulle innebära att de fick en högre pension. Pensionen och pensionärernas utgifter stämmer inte överens på Åland idag eftersom det är dyrt att leva här, säger Thors.

Mottog konvention

Under besöket fick Thors även motta FN:s konvention

om gästarbetare av talman **Barbro Sundback**. Konventionsförslaget överlämnades till Sundback när Emmaus Internationals styrelse höll sitt årliga möte på Åland den 10-15 april 2007.

– Konventionen syftar till att stärka gästarbetarnas ställning på arbetsmarknaden. Inom EU utgörs mer än

26 procent av arbetsstyrkan av inflyttade. Det finns ett stort behov av att förbättra den inflyttade arbetskraftens ekonomiska och sociala arbetsvillkor, menar Sundback.

Hellesbygård saneras snart

Men de höga arsenikhalterna är ett mysterium

I dagarna utser Andelsbanken en miljöansvarig för saneringsarbetet av marken vid det gamla kycklingslakteriet vid Hellesbygård.

– En entreprenör är redan vidtalad för arbetet, säger bankens vd Håkan Clemes.

Andelsbanken som äger området vid Hellesbygård måste bekosta saneringsarbetet även om banken aldrig haft något med själva slakteriverksamheten på området att göra. Planerna är att Ålands problemavfalls ab, Åpab, så småningom skall kunna flytta sin kärnverksamhet – kemikaliehantering – till Hellesbygård.

– Tidsplanen för saneringsarbetet är, om vi själva får bestämma, att det börjar nu omedelbart, säger Håkan Clemes som har en entreprenör på kroken och hoppas kunna utse en miljöansvarig mycket snart.

Tufft arbete

En som var påtänkt för arbetet som miljöansvarig är **Ulf Eklund** som känner det förorenade området väl. Av praktiska orsaker och på grund av en fullbokad kalender har han inte kunnat åta sig arbetet. Tidigare har han arbetat som saneringskonsult för Åpab vid Hellesbygård

– Den miljöansvarige för saneringsarbetet får en svår uppgift, tror Ulf Eklund.

Eventuellt kan saneringsarbetet och analyserna av senare prover ge svar på var arseniken vid Hellesbygård har sitt ursprung. Det som står klart är att miljögifterna har en koppling till med industriverksamheten, det vill säga kycklinguppfödningen.

– Men vi har inte hittat några belägg för att det dumpats några gifter men nog slaktavfall, gammalt foder, ägskäl och annat, säger Ulf Eklund.

Urlakning

Det organiska avfall som dumpats kan däremot ha satt igång en urlakningsprocess

Förgiftat. Saneringsarbetet vid Hellesbygård vill Andelsbanken få igång så fort som möjligt. Landskapet har gett en tidsfrist som sträcker sig till slutet av året.

Foto: PRIVAT

som man inte kunnat förutse. Urlakningen har gjort att halterna av arsenik, krom och andra metaller skjutit i höjden. Det är i alla fall Ulf Eklunds teori.

Men både för honom och för ledande veterinär **Rauli Lehtinen** och Åpab:s vd **Christian Nordas** är de höga arsenikhalterna en överraskning och deras ursprung ett mysterium

– Arsenik är ett gift som

Hoppfull. Andelsbankens vd Håkan Clemes.

länge reglerats väldigt noga, säger Rauli Lehtinen.

I praktiken har arsenik inte använts de senaste trettio åren och i princip varit omöjligt att få tag i.

– Under de tjugofem år jag jobbat i branschen har det kommit in arsenik någon gång från gamla apotekslager. Och ingenting har kommit de senaste tio, femton åren, säger Christian Nordas.

FREDRIK SONCK
fredrik.sonck@nyan.ax
tfn 528 450

Fakta/Arsenik

- Arsenik är en gråaktig metall som också i små mängder är mycket giftig.
- Arsenik var ett av de första miljögifter vars förödande egenskaper kartlades, vilket innebar att miljölagstiftningen kring arsenik går relativt långt tillbaka i tiden.
- Mot arsenikförgiftning finns inget motgift, vilket är en orsak till att exempelvis råttgift inte innehåller arsenik.

Lax jobbar för snus i EU

■ EU måste slopa förbudet mot snusförsäljning. Det anser EU-parlamentarikern **Henrik Lax**.

I ett pressmeddelande skriver han att "den ansedda medicinska tidskriften *Lancet* kommit fram till att snus är mindre skadligt för hälsan än tobak" och att det därför är dags "att ändra den galna EU-lagstiftning som förbjuder försäljning av snus inom den Europeiska Unionen".

Henrik Lax har tillsammans med några andra parlamentarer lämnat in ett ändringsförslag till kommissionen. Syftet är att erbjuda tobaksrökare ett mindre hälsovådligt alternativ, medan det långsiktiga målet är att alla slutar använda tobaksprodukter. (fs)

Vill stoppa Mise-utnämning

■ Konsulten **Carl-Gustav Flink** har begärt att Ålands förvaltningsdomstol förbjuder verkställighet av val av ny verksamhetsledare för Ålands miljöcentral, Mise.

– Anhållan grundar sig på att styrelseordföranden, utan nytt beslut, på väsentliga grunder har ändrat de av kommunalförbundet fastställda behörighetsvillkoren, skriver Flink i ett pressmeddelande.

Kommunförbundet Mise söker nu en ny verksamhetsledare, den andra inom ett halvår, sedan nuvarande verksamhetsledaren **Christian Nordas** fått jobbet som ny vd för Ålands vatten ab, där han börjar vid årsskiftet.

Carl-Gustaf Flink, som tidigare sökt tjänsten vid Mise, har också tidigare besvarat sig över utnämningen av Christian Nordas till Mises verksamhetsledare, samt utnämningen av den första verksamhetsledaren, **Jan Westerberg**. (uw)

Rätten friade i ärekränkingsmål

■ Tingsrätten friade den man som åtalats för ärekränkning av två företagare efter uttalanden i Nya Åland för tre år sedan. I en artikel beskyllde mannen företagarna för att vara "kriminella". Mannen har bedyrat sin oskuld och hävdade att han inte alls gjort sådana uttalanden.

Därmed ansåg tingsrätten att det inte fanns bevis nog att fälla mannen, trots att man medgav att innehållet i artikeln var kränkande.

Både Nyan-reportern och chefredaktör **Nina Fellman** stod inledningsvis åtalade för ärekränkning i samma mål. Men detta åtal lades redan tidigare ner. (jf)

Priserna steg med 1,4 procent

■ Konsumentpriserna steg från maj i fjol till maj i år med 1,4 procent. Inflationen var med andra ord 1,4 procent. Det här meddelar Ålands statistik- och utredningsbyrå, Åsub. Motsvarande siffra i fjol var 2,1 procent.

Högre livsmedels- och bostadsrelaterade priser pressade upp den allmänna prisnivån. Priserna på hälsovård och kläder har däremot sjunkit.

I hela Finland steg konsumentpriserna med 2,4 procent. (jf)

En titt i arkivet:

Sanitära problem och ekonomiskt trassel

Hellesbygårds historia som fjäderfäslakteri är kantad av ekonomiska bekymmer och sanitära problem.

Det visar en historik baserad på otaliga artiklar i Nya Ålands arkiv. Historiken går 15 år bakåt i tiden.

● 1992, augusti. Hellesbygård som ägs av makarna **Gun** och **Rolf Carlson** har nyligen moderniserat sitt fjäderfäslakteri och gått över till det enda system som godkänns av EG. Moderniseringen är dyr och konjunkturen dålig.

● 1992, september. Bolagets ekonomiska problem är så svåra att alla betalningar ställs in. Konkursen är nära.

● 1992, november. Konkursen är ett faktum. Merparten

av arbetsplatserna på Hellesbygård kan räddas då nya aktieägare tar över bolaget.

● 1995, mars. Vid en hälsoinspektion uppdagas att komposteringen av slaktavfall vid fjäderfäfabriken är undermålig. Enligt syneprotokollet låg "lassvis med broilerkroppar och inälvor" oövertäckta vid komposten. Dessa olägenheter har utan åtgärder påtalats i flera år.

● 1998, juli. Drygt 10.000 nästan slaktfärdiga kycklingar dör av syrebrist.

● 1998, september. Hellesbygård har inte råd att EU-anpassa anläggningen. För att rädda de 30 arbetsplatserna går landskapet in med miljöbidrag.

● 1999, februari. Barn och lärare i Sunds grundskola i

Finby drabbas av en svår mag-sjuka. Det visar sig vara frågan om campylobacter – en bakterie som kan spåras till Hellesbygård.

● 1999, mars. Ett nytt aktiebolag tar över Hellesbygård.

● 1999, augusti. Efter ombyggnad och EU-anpassning är kycklingslakten igång igen. Landskapets veterinär är kritisk: Slaktade fåglar har fått hänga i 30 graders värme och inte flyttats till kylrummet i tid.

● 2001, januari. Namnet "Hellesbygård" anses vara besudlat och företaget byter namn till Ålandsfågel Ab.

● 2001, oktober. Företaget Eko-Foder som föder upp kycklingar åt Ålandsfågel inspekteras av veterinärer som upptäcker döda och döende

kycklingar i ovanligt stor mängd. Efterson dåvarande kulturminister **Gun Carlson** är styrelseordförande för bolaget som drivs av maken **Rolf Carlson** får inspektionen en politisk dimension. Den eventuella vanvården blir ett fall för polisen.

● 2003, maj. Ålandsfågel lägger ner sin verksamhet i Hellesbygård, konkursen var ett faktum redan ett par månader tidigare.

● 2003, november. Makarna **Carlson** döms i tingsrätten till dagsböter för djurplågeri.

● 2005, augusti. Ålands problemavfall ab får miljötillstånd för hantering av avfall vid Hellesbygård.

● 2006, november. Ålands problemavfall ab upptäcker att marken och grundvattnet

FREDRIK SONCK

Kinoteatern får inte bli bostäder

Kinoteatern får byggas om så länge fasaden mot Nygatan bevaras. Däremot får fastighetsägaren inte bygga bostäder på tomten.

Stadsplanenämnden håller många dörrar öppna i sitt beslut om Kinoteatern i Mariehamns centrum. Markanvändningen ändras till "kvarterområde för handel, service, restaurang samt nöjes- och underhållningsändamål."

– Den ska komplettera den övriga verksamheten i området och bli en turistattraktion, säger stadsarkitekten **Sirkka Wegelius**.

Hon syftar då bland annat på caféet Bagarstugan och glastillverkningen på innergården. Tekniska nämnden har i ett utlåtande sagt att fastigheten inte får göras om till bostäder eftersom parkeringsbehovet inte kan uppfyllas. Det finns också med i stadsplanenämndens beslut.

Enligt anhållan vill ägaren Bostads Ab City riva den gamla byggnaden, dela tomten i två och bygga upp huset i tre våningar istället för två som nu. Det ser nämnden inget problem med så länge fasaden

Ska bevaras. Kinoteatern i Mariehamn får byggas om, men inte till bostäder. Den här gavelfasaden måste bevaras.

Foto: JONAS EDSVIK

mot Nygatan bevaras, rehabiliteras och underhålls. Fasaden i övrigt ska gå i samma stil som gavelfasaden.

Enligt Sirkka Wegelius finns det ingen möjlighet att bevara

de ursprungliga delarna inuti huset.

– Det finns bara fragment kvar av de fina teatersalongerna.

Kinoteatern byggdes ur-

sprungligen som teater, men fungerade senare också länge som biograf. Teatern hade en salong med läktare som fyllde två våningar. På 1950-talet byggdes huset om och andra

våningen inreddes. Kinoteatern används i dag som lagerlokal.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Ny plan för Mariehamns begravningsplats Utvidgas i alla vädersträck

Det blir sannolikt inget större ingrepp i Klintskogen när Mariehamns begravningsplats ska utvidgas.

Enligt den nya planen kommer platsen troligtvis utvidgas i alla riktningar, men mest österut.

Om några år kanske begravningsplatsen placeras i Jomala.

Den flitigt omdiskuterade utvidgningen av Mariehamns begravningsplats ser ut att få en lösning. På basen av diskussioner med Mariehamns församling och stadens beslutsfattare har stadsarkitektkontoret tagit fram en ny plan för begravningsplatsen.

Enligt utkastet kommer den största utvidgningen att ske österut. Utvidgningen i den riktningen omfattar 5.610 kvadratmeter, men gång- och cykelvägen och parkområdet öster om den bibehålls. Begravningsplatsen ska ingärdas med en bullerdämpande mur mot Österleden.

Begravningsplatsen utvidgas även norrut med drygt 1.000 kvadratmeter, vilket leder till att Kapellvägen minskas från 14 till 7 meter. Enligt planen ska begravningsplatsen troligtvis också utvidgas lite söder- och västerut, vilket innebär ett mindre ingrepp i Klintskogen. Hur mycket är ännu inte klart.

Vad händer med cykelvägen?
– Det är svårt att säga. Antagligen behöver den flyttas lite, säger stadsarkitekten **Sirkka Wegelius**.

Utvidgningen österut blir inte enkel. Under utfyllnadsmassorna finns sex meter djup lera, vilket betyder att omfattande dräneringsåtgärder kommer att krävas. En betongkonstruktion måste också placeras under

Blir begravningsplats? Enligt en ny plan ska Mariehamns gravgård utvidgas österut. Det är möjligt att platsen utvidgas även åt flera andra håll. Foto: SOPHIE KARLSSON

marken för att förhindra att vattendrag förorenas.

Tidigare i år föreslog stadsplanenämnden att begravningsplatsen skulle utvidgas västerut, in i Klintskogen. Men efter protester från allmänheten sa stadsstyrelsen nej till förslaget. Nu ska nämnden lyssna på beslutsfattarna innan den slår fast ett nytt förslag så att det inte stoppas i stadsstyrelsen på nytt.

– Det har gjorts 20 olika stadsplaner för den här platsen och tre förslag har lämnats. Nu är det viktigt att komma vidare, säger Sirkka Wegelius.

I augusti ska stadsplanenämnden ha ett förslag klart. Den nuvarande begravningsplatsen är enligt församlingen full år 2010. Stadsarkitekten tror att utvidgningen kan påbörjas redan höst.

Gravgård i Jomala

Den planerade utvidgningen av begravningsplatsen är tänkt att möta det akuta behovet. En utvidgning anses av församlingen täcka behovet av gravplatser under de närmaste tio åren, sedan måste man hitta en annan lösning.

Vid placering utanför den

Stadsarkitekten Sirkka Wegelius ska ta fram ett förslag som kan accepteras av politikerna.

nuvarande begravningsplatsen anser stadsplanenämnden att det mest intressanta alternativet finns i Jomala, vid stadens gräns öster om Örtvägen. Staden äger dock hela området och enligt nämnden är området tillräckligt stort för att täcka utvidgningsbehoven för överskådlig framtid och skulle kunna anläggas som en lummig skogskyrkogård.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Värnar om studenter. Lantrådet Roger Nordlund (c) ska undersöka om det går att anpassa hembygdsrätten efter de utlandsstuderande. Här samtalar han med ett par studenter. Foto: KENNETH BAMBERG

Hembygdsrätten kan bli mer flexibel

Det kan bli möjligt för utlandsstuderande att i framtiden få behålla hembygdsrätten, trots att de är borta längre än fem år. Landskapsregeringen ska utreda saken.

När en åländsk student skriver sig i exempelvis Sverige börjar hembygdsrätten "ticka". När studenten varit borta fem år är också hembygdsrätten borta. Landskapsregeringen har nu tillsatt en arbetsgrupp som ska se över möjligheterna för utlandsstuderande att behålla hembygdsrätten under utlandsvistelsen.

För att det ska vara möjligt måste lagen åländsk hembygdsrätt och sammanhängande regelverk ändras. Arbetsgruppen, som leds av lantrådet **Roger Nordlund** (c), ska lämna ett förslag till åtgärder senast den 31 oktober.

För ett drygt år sedan lämnade lagtingsledamoten **Gun-Mari Lindholm** (ob) in en motion som gick ut på att utlandsstuderandes hembygdsrätt inte ska börja "ticka" under den tid de får studiemedel från landskapet. Lindholm fick i den politiska debatten stöd från många politiska partier och hon är nu glad att

landskapsregeringen ska utreda saken.

– Det är roligt att man tar tag i saker som oppositionen föreslår.

Fem år efter studier

Gun-Mari Lindholm berättar att sedan några år tillbaka är de ålänningar som studerar i Sverige tvungna att skriva sig där för att kunna få telefonabonnemang, bibliotekskort med mera.

– Tidigare har man kunnat studera fem till sju år i Sverige och behålla sin hembygdsrätt, men det går inte längre.

Man ska dock inte kunna vara borta hur länge som helst och samtidigt fortsätta att formellt vara ålänning, enligt Lindholm.

– Det är bra att arbeta borta några år. Men när man slutar studera har man fem år på sig att återvända hem om man vill behålla hembygdsrätten.

Att ändra lagstiftningen så att den passar de studerande kan bli en svår uppgift.

– Men det är bra att man tittar på det och jag hoppas att det ska gå att hitta en väg.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Storslagsmål på stugby i Brändö

■ Uppemot tio personer, mest män men också kvinnor, var inblandade i ett slagsmål på Brändö i söndags. Kombatanterna var stuggäster från fastlandet.

– Vi vet inte exakt vad som har hänt eller varför bråket utbröt, säger kommissarie **Olof Lindqvist**.

Åtminstone tre personer drog på sig mindre skador. (jf)

Våldtäktsförsök förblir ouppklarat

■ I mitten av april blev en medelålders kvinna överfallen på Skarpansvägen på väg hem från krogen. Kvinnan anmälde mannen som attackerade henne för våldtäktsförsök.

Polisen har sedan dess sökt vittnesuppgifter för att kunna identifiera mannen. Man har också flera gånger varit i kontakt med kvinnan. Undersökningen har varit resultatlös och fallet kommer därmed med största sannolikhet inte gå att lösa. (jf)

Färre platser på Grelsby sjukhus

■ På grund av den dåliga inomhusluften på Grelsby sjukhus, med följderna att akutavdelningen stängs, minskas antalet platser på sjukhuset från 32 till 20.

När psykiatrienheten, som nu ligger i Grelsby, flyttar till centralsjukhuset i samband med att nästa etapp står färdig kommer antalet bäddplatser vara 26. Det slog landskapsregeringen fast i förra veckan.

Tio platser kommer att finnas på den slutna vårdavdelningen och tio på den öppna. Den nya familjenheten får två platser och missbrukarvården får tillsammans med tillnyktringsvården fyra platser. (as)

Krisgrupp inrättas

■ **FÖGLÖ.** En krisgrupp inrättas på Föglö, det beslöt socialnämnden på sitt senaste möte.

Gruppen kommer att sammankallas i fall av akut kris och kommer bland annat att bestå av kommunens socialsekreterare, hälsovårdare och prästen för Södra Ålands Skärgårdsförsamling.

Nämndens konstaterar att krisgruppen bör få möjlighet till fortbildning i någon form. (ab)

Poker till sjöss med PAFs hjälp

■ Med start i september kommer Stena Line att arrangera pokertävlingar ombord på fartygen.

– Vi har märkt ett stort intresse hos våra gäster både för en pokeravdelning på internetcasinot och för pokertävlingar ombord på fartygen, säger **Martin Schütz**, spelmanager på Stena Line.

Internetcasinot är ett samarbete mellan Stena Line och Ålands Penningautomatförening, PAF.

Kiki Albeius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

Döda

HOLGER MELANDER

Den 24 juni 2007 avled **Erik Holger Melander** i Hammarland Kattby. Han var född den 25 september 1917 i Hammarland Boda och var gift med **Ena**, född Häggblom.

Holger Melander ägnade hela sitt verksamma liv åt jordbruket på hemgården Östergårds i Boda. Han utbildade sig vid Ålands folkhögskola och sedan vid Ålands lantmannaskola åren 1937 och 1938.

År 1950 tog han över gården och tillsammans med hustrun arbetade han med både specialodlingar och mjölkproduktion.

1984 var det åter generationsväxling på Östergårds då dottern och måg blev nytt bondfolk.

Holger Melander hade en hel del förtroendeuppdrag som yngre. Han satt i kommunfullmäktige länge och även i kyrkofullmäktige. Han var aktiv i skoldirektionen i Hammarland och medlem av Husdjursföreningen.

För fem år sedan flyttade makarna till en lägenhet i Hammarland Kattby och en dotterson flyttade in i hemgården.

TACK

Hjärtligt TACK

för överdådig
uppvaktning
Ensio

DÖDA

Vår Käre

Karl Hilding Sjöblom

* 6.6.1914 † 18.6.2007

*Du somnade stilla
när fivåren var slut
Från allt du strövat
Du nu vilar ut*

Släkt och vänner

Jordfästningen äger rum i
Hammarlands kyrka lördagen
7.7. kl. 12.00. Därefter
minnesstund i Catarinagården.

Till intressena hörde resor. Makarna gjorde flera långresor så länge orken räckte till. Bland annat reste de till Florida för att fira sitt guldbrylllop. De båda fick 66 år tillsammans.

Sörjande är hustrun **Ena** och barnen **Roy** och **Susanne** med familjer.

OLOF KARLSSON

Den 17 juni 2007 avled **Erik Olof "Tommosas-Olle" Karlsson** från Östergeta. Han var född den 19 juni 1920 och var gift med **Margareta**, född Jansson.

Redan som sjuåring visste Tommosas-Olle att han ville bli jordbrukare. Efter skolan sprang han glatt hem till hästarna, speciellt en hingst som hette Tarzan var honom kär.

Under kriget gick han i Ålands lantmannaskola och var med i hemvärnet. Han köpte ut halva fädernegården 1944 som tjugofyåring. Den andra halvan köpte han 1962. På gården ägnade han sig främst åt specialodlingar.

Idrott har varit ett av Olof Karlssons stora intressen genom livet. Han gick med i IF Start 1936 och spelade fotboll fram till 1951. Han fick vara med om att B-laget blev ett A-lag. Senare blev han intresserad av ishockey. Han hörde till hemmalagets mest hängivna supportrar och ställde upp när det behövdes.

Olof Karlssons jaktintresse ledde honom till en resa till södra Polen 1987, där han jagade vildsvin i Karpaterna. Han var också aktiv i Östergeta jaktlag och brukade fälla älgar fram mot hösten. Också kräftfiske intresserade honom.

Han blev änklings i medelåldern, men gifte sedan om sig 1972.

Till Olof Karlssons stora intressen hörde sång och dans. Han tyckte om all slags dans och var under tio år medlem i Åländska sångare. Han reste med kören till Sovjet 1972 och till USA 1975. Han tyckte om att resa, han ansågs vara både dansant och humoristisk och han trivdes bäst i ungt sällskap.

Han levde i mycket efter mottot att ta vara på det roliga i livet. De senaste tre åren bodde han på Geta hemgård, där han trivdes och mådde bra.

Sörjande är hustrun **Margareta** samt barnen **Christer**, **Kerstin**, **Benita**, **Marie-Louise**, **Ramona** och **Ann-Katrin** med familjer samt en syster.

Nygifta

På midsommardagen vigdes **Carina Svenblad** och **Bo Timonen**, båda från Mariehamn, på deras sommarställe Bergkulla i Långbergsöda. Familjenamnet blir Timonen. Vigseln förrättades av Joe Brandt.
Foto: SANDRA GUSTAFSSON

Tösen som föddes den 18 juni kl 18.52 vägde 3.190 g och var 51 cm lång. Föräldrarna är Jessica och Conny Blomqvist i Iniö i Åbolands skärgård. Pappan är född i Mariehamn.
Foto: PRIVAT

Ny på Åland
☆☆☆

Debattanter. Peter Nylund, Fredrik Häggblom och Annette Holmberg laddar inför debattdebuten.
Foto: PRIVAT

Många ålänningar på handelskongress

Hela 18 medlemmar representerade Ålands juniorhandelskammare på den årliga europakongressen för juniorhandelskamrar i Maastricht, Holland den 13-16 juni. Med det var man den största finländska delegationen.

Under kongressen ordnades föreläsningar, möten och förstås en rad tillfällen att mingla och utbyta värdefulla kontakter.

Jag gick bland annat på en föreläsning om hur man

kan effektivisera möten, säger **Peter Nylund**.

Han var också en av lagmedlemmarna i det debattlag som presenterade Åland i kongressens traditionella debattävling. Där blev det emellertid stopp redan i första omgången mot ett brittiskt lag.

De har en annan debatttradition där. Men det var roligt att prova på. Vi skulle debattera kring temat "lycka är att ha allting". (jf)

OBS! Det händer

ONSDAG 27.6**BIO**

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
"Die Hard 4.0" med Bruce Willis. F-15. Världspremiär.

MARKNAD

■ ■ **Eckerö Storby torg kl 10-15.** Traditionell marknad.
■ ■ **Mariehamn Torget kl 18-21.00.** Loppmarknad.

MUSIK

■ ■ **Lemlands kyrka kl 19.00.** Konsert med Carl Micael Dan, orgel, piano och sång.
■ ■ **Mariehamn S:t Görans kyrka kl 20.00.** Orgeltranskriptioner från tre århundraden. Wieland Meinhold, orgel, Erfurt, Tyskland.
■ ■ **Föglö kyrka kl 20.00.** Kammarensemble Via Regale. Ingmar Hokkanen, orgel, Helsingfors.

NÖJE

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Marita Wikström.
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Soundway.
■ ■ **Dinos kl 22.00.** Made in Thailand.

SOMMARPRATARE

■ ■ **Ålands Radio 10.03,** repris samma kväll kl 20.45. Mikael Rosbäck, rektor i Strandnäs, hockeytränare som skakat liv i seniorerna.

TEATER

■ ■ **Badhuspaviljongen Mariehamn kl 19.00.** "Kom igen Charlie!" Av Larry Shue i regi av Pekka Sonck.

VERNISSAGE

■ ■ **Mariehamn S:t Görans församlingshem kl 17.00.** Ikonutställning av Liisa Mäkelä.

ÖVRIGT

■ ■ **Jan Karlsgården kl 10.00-15.00.** Visning av gam-

Kom ihåg

■ ■ **Antböle vävkurs mfl:** Loppmarknad med servering och lotteri ordnas på Högtomt torsdag 28.6 kl 18-20. Alla välkomna!

■ ■ **Godby Rotaryklubb:**

Veckomöte torsdag 28.6 är klubbens vårmöte och samtidigt presidentskifte. Mötet hålls på Wirrans Thaihouse i Godby kl.17.30. Välkomna!

■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:**

Simmare och andra hälsofrämjande medlemmar, ni som missade

malt hantverk och försäljning, brödbakning, smörkärning, rökning av fisk, barnaktiviteter och ponnyskjuts.

■ ■ **von Knorringmuseet i Finström Pålsböle klockan 18.00-20.00.** "Koppis".

Ta med dina udda koppar och fat och försök byta dem med andra koppentusaister så att setet blir fullständig. Du kan också försöka byta till dig andra fina koppar och fat.

TORS DAG 28.6**BINGO**

■ ■ **PAF Casino kl 19.00.** IFK bingo.

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
"Die Hard 4.0". F-15.

LOPPMARKNAD

■ ■ **Saltvik Högtomt kl 18-20.** Loppmarknad och lotteri.

MUSIK

■ ■ **Lumparlands kyrka kl 19.00.** Philip Björkqvist, sång, Carl Micael Dan, orgel och piano.
■ ■ **Mariehamn S:t Görans kyrka kl 12.00.** Olivier Messiaen: "La Nativité du Seigneur". Roger Sayer, orgel, Rochester, Storbritannien.
■ ■ **Saltviks kyrka kl 20.00.** Fransk, tysk- och italiensk barockmusik. Esa Toivola, Kuopio, Finland.

NÖJE

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Marita Wikström.
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj.
■ ■ **Dinos kl 22.00.** Made in Thailand.

TEATER

■ ■ **Eckerö Överby Bentes kl 19.00.** "Snålvatten och jäkelskap". Författare: Krister Classon, regi: Leif Sundberg.

vårutfärden, välkomna med på sommarutfärd till Valdemarsviksoperan 28-28.7. Närmare uppgifter från Sundqvists buss tfn 22 570.

■ ■ **Kastelholms byalag:** Boule börjar torsdag 28.6 kl 19.00 på Håkans plan.

■ ■ **Ålands Ungdomsförbund:**

Sista anmälningsdag till "Skapandeläget", 16-19.7 på Ekebo, är måndag 2.7. Anmälan till: Susy, telefon: 15 221.

Indier tände på Åland**Fascinerande.**

Det tyckte de indiska reseförsäljare som gjort ett studiebesök på Åland – och kanske leder det till att indiska turister hittar hit i framtiden.

I samarbete med Centralen för Turistfrämjande i Finland och Viking Line kunde det åländska företaget Wellcoming förra veckan ta emot besök från Indien. Gruppen på tio personer som besökte Åland bestod av folk från olika indiska resebyråer och arrangörer pch CTFs vd i Indien.

Det finländska turistförbundet har besök från utlandet lite nu och då, men den här gången

var lite speciell eftersom man också besökte Åland.

Besökarna var här en dag som en del av en veckolång vistelse i Finland.

– Vi var bland annat runt och tittade på lite anläggningar, och så var vi ut till Silver-skär, berättar **Johan Sjölund på Wellcoming** som också var den som planerade programmet för dagen.

Sjölund berättar att gästerna var fascinerade av Åland.

– Det är lite exotiskt med indiskt besök. Det skulle vara väldigt bra om indierna skulle få upp ögonen för Åland som turistmål eftersom de är en otroligt stor målgrupp, menar han.

JENNY SINDÉN

St Görans café öppnar för säsongen

I måndags öppnade St Görans café för säsongen.

Caféet drivs av ideella krafter och all förtjänst går oavkortat till Mariehamns församlings diakoniarbete.

Det är andra sommaren som St Görans café håller öppet. Förra året hade man ungefär 750 besökare och nu har man utökat öppettiderna och hopas på mycket gäster.

– Vi har öppet mellan 10-16 på vardagarna och 12-14 på söndagar. Lördagar håller vi stängt, berättar **Guðrun Carlsson**, en av de frivilliga som hjälper till att driva caféet i sommar.

När Nya Åland kommer på besök har caféet varit öppet i två dagar och det pågår inskolning för de som skall arbeta under sommaren.

– Några så kallade storasyskon kommer att vara här ett par veckor. De får betalt från församlingen. Vi andra är ideella, berättar Carlsson.

Rättvist kaffe

Alla pengar caféverksamheten drar in kommer oavkortat att gå till församlingens diakoniarbete.

St Görans café är beläget i St Görans församlingshem. Ett par bord finns utställda på gården, annars kan man slå sig ner inne i församlingshemmet under de stora kristallkronorna. Det finns tidningar för den som vill läsa, ett piano och en korg med garn och stickor.

– Den som vill kan sticka lappar medan den är här, sedan syr vi lapptäcken som vi skickar till Calcutta, berättar Carlsson.

Kaffe och te på caféet är rättvisemärkta, så är också chokladplattorna som finns till försäljning.

– Och i år har vi hembakta semlor, förra året serverade vi köpta.

Under sommaren kommer ikonmålaren **Lisa Mäkelä** ställa ut ikoner i caféet, så dem kan man passa på att beskåda om man ändå är på plats.

– Det är väldigt trevligt att ha caféverksamhet här i den här speciella miljön. Förra året hade vi väldigt många olika nationaliteter på besök i caféet, vi hoppas på lika stor uppslutning i år, avslutar Carlsson.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Driver café. Hans Björndahl, Lisbet Nordlund, Eva Björklund, Gunvor Blomqvist och Guðrun Carlsson skall arbeta vid St Görans café i sommar. Fram till den 10 augusti kommer caféet att hålla öppet. Foto: ANDREAS DIENERT

Trygve Eriksson med vänner donerar pengar

När affärsmannen **Trygve Eriksson** nyligen fyllde 60 år samlade cirka 200 vänner och bekanta ihop 19 250 euro till ett välgörande ändamål.

Eriksson bestämde att han ska ge lika mycket till från sin egen ficka till ett annat gott ändamål.

Den totala summan blev alltså 38 500 euro varav ena hälften går till Ålands barnfond och andra hälften går till **John Nurminens** stiftelse för ett rent Östersjön.

Igår mottog **Christian Johansson** från barnfonden och **Anna Kotsalo-Mustonen** varsin check på 19 250 euro.

– Pengarna kan bland annat användas till att köpa en lägenhet i Uppsala där sjuka barns anhöriga kan bo då de besöker sjukhuset, säger Johansson.

Han säger att det främsta stödet till barnfonden kommer via hyllningsadresserna men att större donationer som Trygve Erikssons är ovanliga.

– Sådana här stora donationer får vi max en gång i året.

Rädda Östersjön

Kotsalo-Mustonen som jobbar med ett projekt för att rena Östersjön är också mycket tacksam för de pengar som John Nurminen stiftelsen nu fick in.

– Vi håller som bäst på med ett fosfor reningsprojekt. Hela projektets kostnad stiger till fem miljoner euro varav Ryssland betalar hälften.

Kotsalo-Mustonen säger att det inte är första gången som Trygve Eriksson stöder John Nurminen stiftelsen. Hon kom i kontakt med Eriksson redan i fjol då han stödde verksamheten.

– Östersjön tackar, säger Anna Kotsalo-Mustonen.

Och vad säger födelsedagsbarnet - blir det nya donationer på 65-årsdagen?

– Ja, man kan tänka sig att det blir en tradition, skrattar Trygve Eriksson.

Han tillägger:

– Jag vill tacka alla som bidrog till min födelsedagsinsamling. Tack för att de gett in så mycket pengar att jag också fick betala en stor summa..

Text och foto: NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Stora checkar. Christian Johansson från Ålands barnfond (till vänster) och Anna Kotsalo-Mustonen från John Nurminens stiftelse fick igår ta emot donationer från Trygve Eriksson.

KobbaKlintars Vänner r.f.

KOM MED OCH FIRA

vårt 5-årsjubileum
samt närvara vid invigningen av nya kajen
07.07-07 kl 12.00-23.00

Den lugna "kobben" ska vi tillsammans för en dag, förvandla till en folkfestplats. Vi väntar oss minst 777 besökare med tanke på datumet, så hjälp oss att nå målet!

Taxibåt kommer att gå NON STOP från Korrvik med början kl 11.00. (OBS! Begränsat antal båtplatser).

Servering i Caféet och i hamnen

Invigning kl 14.00 av kajen

Tal av ordförande/verksamhetsledare

Pippi Långstrump kommer

Hantverkare visar sina kunskaper

Musik

Konstutställning av Juha Pykäläinen, Minna Öberg och Kjell Ekström

Kajakuppvisning och "pröva på"

Parasailing och **vattenskidor**

Vigselakt kl 17.00 på klipporna

Räk- & vinafton kl 18.00-23.00

Sång och musik med ukulelegruppen **Dur-rackarna**

Deltagande i Räk- & vinafton bör anmälas före 30.6-07.

Räkor – ät hur mycket du vill. Bröd och ost, ett stort glas vin 20€/medlem, 30€/icke medlem.

Anmälan till Kobba Titti eller Rainer, e-post: brigitt@aland.net
Titti efter kl. 14.00 tel 0400 711 156
Rainer efter kl. 17.00 tel 0405 942 241

Stödfest för sjöfararkapell

Byggandet av Sjöfararkapellet i Sjökvarteret fortsätter i sommar, men eftersom allt görs på frivillig basis behöver man få ihop medel för att kunna fortsätta med arbe-

tet. Det problemet hoppas föreningen lösa med en fest i Sjökvarteret den 10 juli.

Sopranen **Tessi Karlsson** sjunger och **Leo Löthman** läser dikter.

– Tur att vi hittade ett datum som passar alla, säger ordförande **Guy Andersson**. (js)

ÅLANDS ORGEL FESTIVAL

24 – 30 juni 2007

onsdag 27.6. kl 20 MARIEHAMN, St Görans kyrka
ORGELTRANSKRIPTIONER från tre århundraden
Wieland Meinhold, orgel, Erfurt, Tyskland

onsdag 27.6. kl 20 FÖGLÖ, Sta Maria Magdalena kyrka
KAMMARKONSERT Kammarenssemble Via Regale,
Ingmar Hokkanen, orgel, Helsingfors

torsdag 28.6. kl 12 MARIEHAMN, St Görans kyrka
OLIVIER MESSIAEN: "LA NATIVITÉ DU SEIGNEUR"
Roger Sayer, orgel, Rochester, Storbritannien

torsdag 28.6. kl 20 SALTVIK, Sta Maria kyrka
FRANSK-, TYSK- OCH ITALIENSK BAROCKMUSIK
Esa Toivola, orgel, Kuopio

fredag 29.6. kl 12 MARIEHAMN, St Görans kyrka
LUNCHKONSERT Jolanta Sosnowska, violin & sopran,
Marietta Kruzel-Sosnowska, orgel, Warszawa, Polen

fredag 29.6. kl 20 SUND, St Johannes Döparens kyrka
ORGELKONSERT Mi-Ja Dyballa Song, Seoul, Sydkorea

lördag 30.6. kl 14 SOTTUNGA, Sta Maria Magdalena kyrka
ORGEL & VIOLIN Jolanta Sosnowska, violin & sopran,
Marietta Kruzel-Sosnowska, orgel, Warszawa, Polen

lördag 30.6. kl 14 VÄRDÖ, bönehus
ORGEL & FLÖJT Sven Åberg, flöjt, Stockholm,
Gregory Lloyd, orgel, Stockholm

lördag 30.6. kl 20 MARIEHAMN, St Görans kyrka
IMPROVISATIONS- OCH ÖNSKEKONSERT
Thomas Glanc, orgel, Frankfurt, Tyskland

Programblad á 10/15 € vid ingången. Programbok gratis

Info tel. 050-5550355, 0400-796307

festival@aland.net www.alfest.org

Ålandsresor
RESEBYRÅ

BRUCE WILLIS

DIE HARD 4.0

www.diehardmovie.com

Distributed by ELLERRE - www.5-film.it

BIO SAVOY

Världspremiär 27.6

Onsdag (27.6)-

torsdag(5.7) kl. 19.30

- F15 - 7,50€

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

” Om vi ökar skillnaderna går en del av begåvningspotentialen förlorad. MIRJAM KALLAND I HBL

Bra fantasin sätter gränser

Kristina Wigren skapar konst med lappteknik

Galleri Skarpans ger just nu ett varmt och ombonat intryck. Väggarna är fyllda av lapptäckor och bonader. Det är Kristina Wigren som ställer ut en del av sina senaste arbeten.

När jag skrev om den utställning som Kristina Wigren höll i stadsbiblioteket för drygt två år sedan konstaterade jag att hon målar med lappar. Det intrycket består också nu. Harmonin i färgerna och kombinationen av form och färg ger ett starkt intryck av måleri.

Jorden runt

Särskilt väl kommer detta till synes i mönstret ”Trip runt jorden” som också fått ge namn åt hela utställningen. Det är ett mönster där lapparbetet byggs upp från centrum och sprider sig utåt som ringar på vattnet. Kanske passar det särskilt bra också för Kristina Wigren som halva året vistas på Madeira där hon syr upp mycket av det hon sedan gör färdigt hemma på Café Enebo i Geta där hon har sin försäljning både av lapparbeten och stickade saker.

Hon tycker själv att ”Trip runt jorden” är ett spännande mönster som ger många möjligheter till självförverkligande.

– Man börjar i mitten men kan sedan göra vad som helst, men vet aldrig var det slutar.

Färgsinne

Hennes färgsinne kommer också till sin rätt i de arbeten hon gjort med inspiration i arbeten av Kaffe Fassett, världskänd för sin lapparbeten, stickningar, mosaiker och målningar. Fassett, som är född i San Francisco men sedan länge verksam i England, har haft stor genomslagskraft genom sina många utställningar och böcker.

Detaljrikedomen i lapparbetena är också fascinerande. Många barn tilltalas till exempel av de vindsnurror som finns med bland mönstren och

Ställer ut. Kristina Wigren visar lapptäckan på galleri Skarpans, bland annat sydda enligt mönstret ”Trip runt jorden”.

både barn och vuxna fantiserar gärna kring de olika hus som ingår i ett annat mönster.

Åland eller kalfjäll?

Att arbetena också lämnar mycket åt fantasin, varierande tolkningsmöjligheter finns det också exempel på i utställningen. Kristina pekar på ett arbete som hon själv associerar till Ålands skärgårds med dess röda granitklippor.

– Men en dam från norra Sverige sade att hon ser samma färgkombinationer och mönster också på kalfjället i Lappland.

I en del arbeten i utställningen på Skarpans prövar Kristina Wigren en ny teknik, så kallad paper piecing, där mönstret ritas upp på genomskinligt papper som hon sedan syr efter på avrigsidan av tyget. Det ger ett mycket exakt och elegant resultat och medger spetsiga vinklar också i mycket små mönsterutföranden. Bland annat för väggbonader verkar det vara en utmärkt teknik.

Gammalt och nytt

I fråga om mönstren lever fortfarande den äldsta traditio-

nen, det mönster som brukar kallas Log Cabin (stockstuga), starkt. Hela lapptekniken har ju sina rötter i en strävan, styrd av nödvändigheten, att ta till vara och återanvända tygstycken. Något som bland annat amerikanska nybyggare utvecklade till en konst. Men samtidigt fångar de som i dag sysslar med hantverket hela tiden upp nya trender och styrs också av önskemål och smak hos kunderna.

– Just nu finns det till exempel en retrotrend med stora mönster från sjuttioalet. Det är sådant som tilltalar många unga, säger Kristina som använder både nya och gamla tyger i sina arbeten och ständigt

är på jakt efter sådant som hon kan använda.

Möjligheter

Vid det här laget har hon hållit på ganska länge med att göra arbeten i lappteknik, men verkar för den skull inte tröttna.

– Möjligheterna är obegränsade. Det är bara fantasin som sätter gränser för vad man kan göra med tyg och tråd, säger hon.

Utställningen på Skarpans har sin vernissage på torsdag kl. 18-20 och den kan ses till den 28 juli.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: ANDREAS DIENERT

Sångaren Anders Blom,

anställd på Stockholmsoperan och även utbildad diplomcellist, ger tre konserter ackompanjerad av Kaj-Gustav Sandholm på piano och orgel. Serien inleds i Gustavs på fastlandet torsdagen den 28 juni. På fredag, den 29 juni kl. 19 ges konsert i Brändö kyrka och tisdagen den 3 juli kl. 19 framförs samma program i S:t Görans kyrka i Mariehamn.

I programmet med titeln ”Himmel och hav” ingår sånger av Oskar Merikanto, Wilhelm Peterson-Berger, Jean Sibelius, Antonin Dvořak, Edvard Grieg och Hilding Carlsson. Entrén till konserterna är fri. □

Om Åsa Linds Sandvargenböcker

handlade ett program i Utbildningsradion i Kunskapskanalen i SVT på måndag kväll. Programmet ”Om barn och böcker” berättade om Sandvargens genomslagskraft i intervjuer med både barn och vuxna. Dessutom besökte man Åsa Lind hemma på Lappo i Brändö där hon både berättade om sitt skrivande och om det lilla ösamhället. Programmet var producerat av Åsa Tolgraven. □

Edith Södergransällskapet valde

en ny styrelse på sitt årsmöte som hölls i Terijoki på Karelska näset i mitten av juni. Till ordförande valdes kulturjournalisten Ann-Christine Snickars efter avgående Brigitta Boucht. I övrigt består styrelsen av Agneta Rahikainen, Margareta Thun, Gunnilla Forsén, Nina Kihlman, Monica von Bonsdorff (ny), Lisen Sundqvist (ny), Ann-Luise Bertell (suppleant, ny) och Janina Orlov (suppleant, ny). Årsmötet hölls under en medlemsresa till Terijoki, S:t Petersburg och Raivola. Till Edith Södergransällskapets närmaste planer hör utgivning av en essäbok om Södergran, med texter av både litteraturvetare och författare. □

Lasse Hagman visar akvareller

i Ålandsbankens kontor i Degerby på Föglö under sommaren. Hagman kommer från Föglö men är bosatt i Upplands Väsby i Sverige. Hagman, som också hållit flera utställningar i Sverige, har även tidigare ställt ut både akvareller och teckningar i Ålandsbankens Föglö-kontor. □

Nordiska Visskolan

fyller 20 år. Jubileet firas med jubileumskonserter och seminariedagar på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv 28 juni-1 juli. Bland många som har gått Visskolan finns till exempel Lasse Winnerbäck, Christina Kjellsson, Dan Viktor och Maud Lindström. Under jubileumsdagarna ordnas två offentliga konserter: Den 28 juni ”Visfestival” med gamla elever på Musikens Hus i Göteborg och den 1 juli ”Vis-Kavalkad” med lärare och elever på Mimers Hus i Kungälv. □

Utflykt till

Sälskär

Guidad tur ut till fyren i nordvästra Hammarland. Guide Bengt Häger.

Avgång med M/S Silvana från Skarpnätö brygga kl. 18.00 (retur ca 22.45), **onsdagar: 27/6, 4/7, 11/7, 18/7, 25/7, 1/8, 8/8.**

Pris 25 euro/person

Bokning & info: J-A. Häger, tel. 0400 229149

Skarpnätö Sjötrafik

Nyankorts-innehavare

22,50€
pers

Nya Åland
☆☆☆☆

Vill du också ta del av förmåner och tjänster?

Du får hem Nyankortet när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Ring 23 444 eller mejla prenumeration@nyan.ax. Aktuella erbjudanden och information finner du på www.nyan.ax/nyankortet

Båtar. Ett motiv med segelbåtar ingår i den här väggbonaden sydd enligt paper piecing-metoden.

www.sundqvists.com När borta är som bäst

Besök Getabergen, Kastelholm & Bomarsund – åk bekvämt ta bussen!

Getabergen, Soltuna

Bussplan-Geta kl 10.05
Retur från Soltuna kl 11.45

Kastelholm & Bomarsund

Bussplan-Kastelholm-Bomarsund kl 10.30. Retur från Kastelholm kl 14.10

För fler turer se turlista eller kontakta Ålandstrafiken

Bussplan, tel 22 570

St Görans kyrka i Esplanaden
Öppen: mån-fre 10.00-18.00
lör 10.00-15.00

Högmässa söndagar kl 11.00

Konsert, se i lokalpressen

MARIEHAMNS FÖRSAMLING, Ö. Esplanadgatan 6.
Kansliet är öppet 25.6-10.8 kl. 9.00-13.00
www.evl.srk/mariehamn

St Johannes kyrka på Lemböte lägergård
Lemböte utfärd varje onsdag
Taxi avgår från St Görans kyrka klockan 19.00 via St Märten kyrka.

OBS! 11.7 ingen utfärd. Istället torsdag 12.7. Taxi avgår från St Görans kyrka 18.30. Obs tiden.

Modellstaden Mariehamn på 1920-talet framställs i skala 1:100

Möckelöbrinken 11, Västra hamnen
Öppet 1.6-11.8 alla dagar kl.12-16
Gratis inträde

www.mariehamn.ax/kultur

Museifartyget POMMERN

Uppliv livet till sjöss!
Se "non-stop film" gamla föremål och fotoutställning.
Bläddra i vårt kunskapsbibliotek och lyssna till 52 historier om livet ombord.

ÖPPET DAGLIGEN
JUNI-AUG 9-17
JULI 9-19
Info. och biljetter tel 531 421

<p>ÅLANDS KONSTMUSEUM 16 MAJ - 9 SEPTEMBER</p>	<p><i>Museilyråns</i> SEVÄRDHETER I SOMMAR</p> <p>ÅLANDS MUSEUM & ÅLANDS KONSTMUSEUM JUNI, AUG dagligen kl. 10-17 JULI dagligen kl. 10-18</p>	<p>Midsommarstången och dess symboler</p> <p>ÅLANDS MUSEUM 9 MAJ - 26 AUGUSTI</p>
<p>RÖDHAMNS MUSEUM 1 juni - 31 augusti (samtidigt som Åländska segelsällskapets gästhamn vid Rödhamn)</p>	<p>FÄNGELSEMUSEET VITA BJÖRN JUNI-AUG: dagligen kl. 10-17 1-15 SEPT: dagligen kl. 10-16</p>	<p>KASTELHOLMS SLOTT JUNI, AUG: dagligen kl. 10-17 JULI: dagligen kl. 10-18 1-15 SEPT: dagligen kl. 10-16</p>
<p>BOMARSUNDS MUSEET JUNI: mån-fre kl. 10-16 JULI: dagligen kl. 10-16 AUG: mån-fre kl. 10-16</p>	<p>JAN KARLSGÅRDENS FRILUFTSMUSEUM JUNI-AUG: dagligen kl. 10-17 1-15 SEPT: dagligen kl. 10-16</p>	<p>HERMAS MUSEIGÅRD Ett skärgårdshemman i Enklinge JUNI - AUGUSTI mån-fre kl. 11-17</p>
<p>BORGBODA FORNMINNESOMRÅDE med Idas stuga (Saltvik) Vandringstig genom området</p>	<p>ÅLANDS SKOLMUSEUM Strömsby, Vårdö JULI: mån-fre kl. 10-16</p>	<p>BOMARSUNDS FÄSTNINGSRUINER Öppet året runt</p>

Bomarsundsutställning i Telegrafan

Öppet 25.6-12.8
Entre 2 €
Barn under 12 år gratis

Öppet alla dagar 10 - 16

Vilt-safari

Guidad tur med safarivagn
i viltbägnet bland vildsvin, kronhjortar, dovhjortar, strutsar och ankor.

FÖRSÄLJNING
av rökt hjortkött, hjortkorv, strutsägg, strutsfjädrar, dammvippor och tvål m.m.

Viltsafaritur: 16.6-8.7 kl 12, 13, 14 och 15
9.7-4.8 kl 11, 12, 13, 14, 15 och 16
5.8-18.8 kl 12, 13, 14 och 15 alla dagar

Information: tel 38 000 eller 38 103 KÄRINGSUNDSBYN, ECKERÖ

UPPTÄCK ÅLAND

Gott få skratta åt det otäcka

Vuxenpremiär för Teater Kuling i Badhusparken

Teater

"Kom igen, Charlie" är en komedi där man också kan finna en underton av allvar. Larry Shue (1946-1985) blottlägger i sin komedi den främlingsfientlighet som uttalad och outtalad finns också i dagens värld och som det behövs förvånansvärt lite för att locka upp till ytan. När Charlie Baker (Matts Stenlund) kommer till ett förfallet pensionat i den amerikanska södern för att få vara i fred låtsas han vara en exentrisk utlänning som saknar kunskaper i engelska. I själva verket kommer han från England.

Hans goda vän Froggy (Pekka Sonck) som är utlånad militärrådgivare i sprängteknik har tagit honom med eftersom han tycker att Charlie behöver vila upp sig. Charlie är deprimerad. Kanske inte så mycket för att hans fru ligger på sjukhus som för att hon är otrogen och tycker att Charlie är tråkig. Vilket han själv också anser sig vara.

Väcker känslor

Snart väcker han mistänksamhet bland de typer kring pensionatet som bär på främlingsfientlighet och utlänningsskräck, men nog också en del sympati hos människor som tycker lite synd om honom och gärna vill lära honom att bemästra det engelska språket.

Det gäller alldeles särskilt den välvillige, men till synes något enkle, Ellard Simms (Richard Turpin). Till de snälla hör också pensionatsinnehavaren Betty Meeks (Soffi Sonck) och Ellards syster Catherine (Sara Turpin). En ful och fisk – eller kanske hal ål – visar sig däremot pastor David Marshall Lee (Marc Svahnström) som sällskapar med Catherine vara.

Pastorn är mera slipad och farligare än den naivt bullrige men innerst ganska ynklige Owen Musser (Göran Forsmark). David vill åt både pensionatet och ett arv som väntar Catherine och Ellard och både han om Owen visar sig vara med i den vita kristna klanen.

"Kom igen, Charlie!"

av Larry Sue i Badhuspaviljongen i Mariehamn. Premiär tisdagen den 26 juni. Regi: Pekka Sonck, scenografi: Maria Jaskari, producent: Fredrik Sonck. I rollerna. Göran Forsmark, Pekka Sonck, Soffi Sonck, Matts Stenlund, Marc Svahnström, Richard Turpin och Sara Turpin.

Javisst, Ku Klux Klan.

Larry Sue insåg vikten av att få skratta åt både egna och andras fördomar, att de värsta hemskheter kan desarmeras – eller åtminstone bli lättare att utstå – med humorns hjälp.

Premiären inför fullsatt salong lockade också både till skratt och varma applåder.

Teater Kuling gör nu sin åttonde säsong i Badhusparken och har genom åren haft stor framgång med pjäser som "Pippi Långstrump", "Karlsson på taket" och "Emil i Lönneberga". Det är naturligtvis ett litet vågspel att bryta med den repertoaren och spela en vuxenpjäs, men man kan bara konstatera att det går vägen med "Kom igen, Charlie!"

Fina prestationer

Över lag lyckas den i år helprofessionella ensemblen mycket bra, rollprestationerna känns helgjutna även om det finns något avsnitt som kanske kunde komprimeras ytterligare för att öka tempot. I titelrollen som Charlie gör Matts Stenlund ännu ett stort – eller med pjäsens ord remarkabelt – framträdande.

Det han inte kan uttrycka i ord kommunicerar han drivet med sin mimik. Samspelet och samförståndet mellan honom och Richard Turpin i rollerna som de lite galna och förbisedda fungerar också utmärkt. Samtidigt är pjäsen skriven så att man kan betrakta alla roller som viktiga. Ingen i ensemblen behöver känna sig som birollsinnehavare.

Att Larry Shues "Kom igen Charlie" ("The Foreigner") spelats och spelas med framgång på så många teatrar både i USA och Europa – över tjuo år efter författarens för tidiga

Fördomar. Den tystlåtna Charlie (Matts Stenlund) med sin tekopp lockar fram främlingsfientligheten och fördomarna hos Owen (Göran Forsmark).

Lyckligt slut. Lurigt men lyckligt blir pjäsens slut när en av dem som hotar Charlie plötsligt går upp i rök.

död i en flygolycka – är inget att förvånas över. Den håller måttet och det gör också Teater Kulings uppsättning i Pekka Soncks regi.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

I otakt. Pastorn (Marc Svahnström) och Cathrine (Sara Turpin) är ett par men visar sig, när det kommer till kritan, ha högst olika inställning till främlingen Charlie.

Erika har fotat Absolut tonår

Erika Gustafsson, 14 år, har sitt livs första vernissage ikväll.

För ungefär ett år sedan tog hon sitt första fotografi och ikväll öppnar hon sin fotoutställning som hon kallar Absolut tonår i loftet på Ulfby källarkrog. Mamma Ann Gustafsson ställer ut konst och hantverk.

I Erika Gustafssons utställning ingår 17 bilder. Dem har hon valt ut från de sammanlagt 800 bilder hon har tagit under året.

– Jag har många kompisar som fotar och ville pröva själv.

Roligast tycker Erica att det är att fota natur.

– Jag har inte alltid med kameran, men då vi far ut till stugan tar jag nästan alltid fo-

ton. Det finns ju mycket natur här omkring också, så det är ett enkelt motiv.

Erica arrangerar sällan sina bilder, utan fotar det hon tycker om. Av en händelse ingår flera bilder av vatten i olika former i utställningen.

– Jag har också tagit tre självporträtt. Självporträtt är annorlunda, man kan ju inte hålla upp kameran själv utan måste fixa innan.

Svårast är det att ta bilder av solar och solnedgångar.

– Det är svårt att få solar bra.

Tovad Karlsson

I samma lokal finns också Ann Gustafssons utställning. Hon gick i Folkhögskolan förra året och lärde sig bland annat tova. Flera tovade tavlor ställs nu ut, en med Karlsson

på taket som flyger framför en stadssiluett.

– Jag ställer också ut flera skulpturer jag gjort, säger Ann.

Hon är glad över att kunna erbjuda dottern utställningsutrymme.

– Jag tror att det speciellt i den här åldern är viktigt att bli uppmantrad.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Vernissagen ikväll öppnar klockan 19.00 och pågår till klockan 21.00. Utställningen har också öppet under bondbröllopet och nästa vecka. I samma lokal vid Ulfby källarkrog finns också en fotoutställning som visar bondbröllopets historia.

Nya och gamla tekniker. Erica och Ann Gustafsson med varsin tavla. Erica har fotat sin medan Anns tavla är tovad. Foto: ANDREAS DIENERT

Säg sanningen! Anders Hedenberg önskar att stenbordet nära hans Bastö gård kunde tala och berätta sin historia.

Foto: JONAS EDSVIK

Ett stenbord på Bastö gård

Det är stort, tungt, mystiskt.

Stenbord nummer nio står högt uppe på ett berg strax bakom Bastö gård.

Så länge han minns har stenbordet stått på sin plats. 82-åriga Anders Hedenberg går med raska steg upp för Kvarnberget bakom Bastö

gård i Finström. Bordet står vackert i en glänta där det om vårarna växer Adam och Eva och andra rara växter.

– Det är 180 gånger 135 cm stort, berättar han. Man undrar verkligen vad det har används till. Tänk om det kunde berätta det för oss!

Den otroligt mäktiga byggnaden Bastö gård, som haft

kända ägare ända från 1330, ligger nedanför våra fötter, kanske 150 meter bort. Tidigare har det funnits en kvarn på berget.

Tre stenar

Åtminstone sedan 1800-talet har det stått på sin plats.

Den övre stenen vilar på tre stora stenar. Under bor-

det ligger ytterligare några stenar.

Gräva under

Dottern Sabina Hedenberg har tillbringat många saftkallas på bordet i sin barndom berättar att hon en gång kontaktat museibyran angående stenbordet, men att de inte verkade så intresserade.

– Man skulle börja gräva ut under det, säger hon. Undrar vad man hittar där.

Men att man med en hävstång med mänsklig kraft kan lyfta ett hörn i taget intygar Anders Hedenberg.

– Med rätt teknik kan man lyfta hela världen, säger han.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Stenbord nummer nio

Låt oss något sammanfatta vad Nya Åland skrivit om stenbord så här långt i sommar.

De här fynden har vi berättat om:

■ **Fyra stenbord**, symmetriskt utplacerade i skogen nära utsiktstornet i Finström Pålsböle. Hans Åkerblom hade upptäckt dem. (den 6 juni).

■ **Stenbord fem**: i Eckerö Skag, passande för picknick (den 7 juni).

■ **Stenbord nr sex, sju och åtta**, av allt att döma tre olika bord, placerade nära varandra i Jomala Djurvik. (den 12 juni)

■ **Stenbord nio**: Bordet vid Kvarnberget vid Bastö gård. (den 27 juni).

Många teorier

Teorierna om varför stenbordet finns och vad de kan ha används till är många.

■ Tänk byggmaterial, trappstenar, tak, brunnslock, broar med mera som blivit kvar i skogen, uppstaplade för att kunna lassas på en kälke.

■ Dimstenar, att rulla en sten på för att föra ut ljud för att varna eller kalla samma folket i trakten.

■ Annat; Altare? Talarstolar? Sittplatser med fotpallar? Offerbord? Hällkistor? Siktstenar? Råmärken? Bord för månstudier? Motionsbana, en så där en tusen år gammal? Landningsplatser för "Gud vet vad...?"

(ka-f)

allt

du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma

ERIK MATTSSON

GÄLLER ONSDAG - MÅNDAG

Rysk medwurst

i bit kg **8,50**

Källarrökt nötrulle

Scan kg **18,95**

Syltmunk

Ålandsbagaren st **0,49**

Åländskt hemvete

300 g Ålandsbagarn (EP 3,63/kg) . st **1,09**

Nektariner

1 kg Italien, Pirkka..... ask **1,49**

Zucchini

grön, Holland..... kg **1,49**

GRISSTEK

6,20 kg

LÖVBIFF

10,90 kg

-FÖRMÅN

Jumbo godispåsar

325-450 g Fazer..... påse **1,95**
utan Plussa-kort 2,39-2,59/påse

Smaksatt gräddglass

1L Valio..... pkt **1,69**
utan Plussa-kort 1,89/pkt

Hushållspapper

4 rullar Serla.....pkt **1,75**
utan Plussa-kort 1,99/pkt

WC-papper

8 rullar Serla..... pkt **2,65**
utan Plussa-kort 3,09/pkt

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

NYA ÅLANDS WWW guide

**BOKA IN DIN HEMSIDA - DU OCKSÅ!
TFN 23 444, ANNONSAVDELNINGEN
FAX 23 450
ANNONS@NYAN.AX**

FÖRSAMLINGAR

MARIEHAMNS

evl.fi/srk/mariehamn

FÖRSAMLING

FÖRSÄKRINGAR

ALANDIABOLAGEN

alandiabolagen.com

ÅLANDS ÖMSESIDIGA

omsen.ax

SMÅFÖRETAGARSERVICE

ÅLANDS

FÖRETAGARFÖRENING

aff.aland.fi

TIDNINGAR

NYA ÅLAND

www.nyan.ax

UTBILDNING

HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND

ha.ax

ÖVRIGT

ÅLANDS SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAP

sjoraddningen.aland.fi

MARIEHAMNS STAD MISSBRUKARVÅRD

[mariehamn.aland.fi/
missbrukarvard](http://mariehamn.aland.fi/missbrukarvard)

Rösta på favorittext

Bidrag 1

*Landet med tusende kobbar och skär
danat ur havsvågors sköte.
Trångt är att segla bland kobbarna där
när storfärjor kommer i möte.
Skönt är att cykla på vägarna än
men bilarnas antal de ökar.
Vägarna byggs ju enkom för dem
med jämnade backar och krökar.*

*Turisterna vandrar i blommande lund
eller ligger och solar på bergen.
Tunneln till Föglö gräver man nog
fast många vill hellre ha färja.
Midsommarstången mot aftonröd sky
reses av villiga händer
ute i utskärens fiskareby
ungdomen super och svärjer.*

*Aldrig har åländska kvinnor och män
svikit sin näsa för pengar.
Flera stugor bygger man än
och lockar med frukost och sängar.
Högt skall det klinga vårt svenska språk
blandat med slang ifrån Sverige.
Många äger en egnahemskåk
ej helst man viker från mängden.*

Bidrag 6

Ålänningens lätt förnyade sång

*Landet med tusentals öar och skär,
framfött ur havsvågors sköte,
Åland, vårt Åland, vår hembygd finns här,
här har vår längtan stämt möte.
Forngravars kummel i hängbjörkars skygd
viskar din tusenårssaga.
Aldrig skall vi glömma fädernas bygd,
vart vi i fjärrled må draga!*

*Skönt är vårt Åland, när fjärdar och sund glittrar i vårljusa
dagar.*

*Ljuvt är att vandra i skog och i lund,
i strändernas blommande hagar.
Midsommarstången mot aftonröd sky
reses av villiga händer.
Ytterst i utskärens fiskareby
flammar de eldar vi tänder.*

*Aldrig skall åländska kvinnor och män
svika sitt folk och dess ära.
Ofärden hotar oss. Segrar vi än?
Frihetens arv vill vi bära.
Högt skall det klinga, vårt svenska språk,
tala med manande stämman, lysa oss väg som en
brinnande båk,
visa oss var vi är hemma.*

Bidrag 3

*Fiskar i glittrande fjärdar och hav
kossor på ängar och hagar.
Åland - du är nog det bästa vi har
har vill vi nog för alltid stanna kvar.
Fåglarna kvittrat i skog och i mark
blommorna doftar så ljuvligt.
Men nu har EU kommit hit
och gjort allt det så struligt.*

*Marken försvann och euro vi fick,
taxfree och nya grannar
EU, vårt EU i Bryssel du är
hoppas du där nog stannar.
Kossor med lappar i örat vi fick
och jakten på sjöfågel den försvann
men du vår frihet ej övervann
för fågeln skjuts av både kvinnor och man.*

Sju bidrag skickades in till Nyans tävling om att skriva en egen text till Ålänningens sång. I bidragen är EU, naturen och dagsaktuell politik favoritämnen att skaldas om.

Nu är det upp till Nyans läsare att utse vinnaren. Läs och sjung till förmiddagskaffet, för den nya texten skall passa till melodin Ålänningens sång.

Höst.

Vinter.

Sommar.

ten till Ålänningens sång!

Idet här skedet publiceras inte textförfattarnas namn. Först då vinnaren är utsedd avslöjar vi vem som ligger bakom texterna.

Alla Nya Ålands läsare kan rösta på det bidrag de tycker bäst om. Kom ihåg att sjunga igenom bidragen innan du röstar, för texten skall passa till melodin!

Man röstar genom att endera skicka ett mess till telefonnummer 173520. Skriv RÖSTA TEXT X DITT NAMN.

X skall du i messet byta ut mot numret på det bidrag du röstar på. Att rösta per mess är gratis.

Du kan också skicka ett

vykort till Ålänningens sång, Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn, eller mejla karin.erlandsson@nyan.ax. Kom ihåg att uppges ditt namn då du röstar.

Röstningens sista dag är fredagen den 13 juli. Bland alla som röstar lottar vi ut Nya Åland-prylar som kepsar, t-shirts och muggar.

På Kulturnatten i augusti uruppförs det vinnande bidragen i ett nytt musikarrangemang. Det vinnande bidraget kommer man också att kunna lyssna till på nätet.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Vår.

Foton: ERKKI SANTAMALA

Bidrag 2

*Wiklöf är namnet på öar och skär
det är vad vi kunde vänta.*

*Åland, vårt Åland var bara besvär
nu lever vi gott på ränta.*

*Fornfäders drummel i hängbjörkars skygd
aldrig vill vi ha tillbaka.*

*Paffen och Holding och Taxfree, vår brygd
äta och spara vår kaka,
äta och spara vår kaka.*

Bidrag 4

*Sommar och sol det är det bästa vi vet
på Åland, på Åland, ja på Åland.*

*Åland det är ett självstyrt örike,
mellan Sverige och Finland.*

*Många turister kommer hit,
från många fjärran länder,
de tycker det är så jättefint,
så de kommer flera gånger hit,
eller annars flyttar de hit.*

*Lanskapet det är ju så jättefint,
med åkrar, ängar och hagar.*

*Ålänningarna de gör allt de kan,
för att vara miljövänliga.*

*Nu har vi euro som valuta,
och vi har gått med i EU,
och nu får vi stifta egna lagar.*

*En del tycker det är bra,
men en del tycker det är inte bra.*

Bidrag 7

*Aldrig har åländska kvinnor och män
svikit sin stam och dess ära
utom till nästa bolagsstämma*

Bidrag 5 Ålänningens nya sång

*Åland är skärens och fjärdarnas land,
kantat av grönskande stränder.*

*Hit är vi bundna med starkare band
än vi kan knyta med händer.*

*Här har vi rotats i kullerstensmull,
grogrund för skiraste blomster.*

*Hela vår själ blir av honungsdoft full
var gång vi skänks återkomster.*

*Bergen har höjt sig ur forntidens hav,
slipats till mossmjuka hållar.*

*Örter har spirat bland tallar och lav,
blommat i doftande kvällar.*

*Här har vi gått över solvärmd granit,
gräset har smekt våra fötter.*

*Fröna som vinden en gång förde hit
får i den jordmånen rötter.*

*Här växer regnbåge, än gör man chips,
småindustrin stansar pengar.*

*Frimärken lönar sig, vindsnurror, tips,
färjor i hamnen gör svängar.*

*Fälten står fulla av betor och säd,
kinakål, lök och potatis.*

*Äppel kan plockas som svartbröd från träd,
solsken har alla här gratis.*

*Seglande färdas vi världshaven kring
- här finns den hemvana hamnen.*

*När vi för främmande vidgar vår ring,
öppnas den vänliga famnen.*

*Här vill vi bygga en framtid i fred,
fria att styra oss själva,*

*fylla en plats i vår mänsklighets led,
drömma en himmel att välja.*

Se!

Vad bra en annons syns...

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

Lunchbuffé
Onsdag 27.6

Hackad jägarbiff G,H
Ostpanerad fisk med purjolöksås G,H
Grönsakspaj H
Dagens soppa G,H

ARKIPELAG

Strandg. 31, AX-22100 Mariehamn
tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Åååh...land!
Senatstorget 14-16.6.2007

Torgbodar till salu

Bodens ytterväggar är målade i vitt, med en diskret grå ram runt ett cirkelformat fönster på sidan. Insidan är varmt ljusgrå. Boden är försedd med plåttak.

Bodarna finns i tre storlekar.

6 m ²	2,5 x 2,5	pris 600 €	(exkl. moms)
12 m ²	2,5 x 4,8	pris 950 €	(exkl. moms)
30 m ²	4,8 x 6,6	pris 2100 €	(exkl. moms)

Förfrågningar/reserveringar samt försäljning av bodarna kontakta:

Marc Blumenthal, 0457 343 0225
e-post: marc.blumenthal@regeringen.ax

Sommarens nya meny

FÖRRÄTTER:

Skärgårdsbräda med svartbröd från Brändö 12,50

Toast Skagen på färska räkor toppad med sikrom 12,00

Halstrade pilgrimsmusslor med bacon, vitlökskrutonger och skum på färska blåmusslor 14,00

Ört- och vitlöksgratinerade sniglar 11,50

Klassisk råbiff med kaporis, lök, rödbeta och äggula 12,00

Lättrökt hjortcarpaccio med hyvlad parmesan, rostade pinjenötter och örtolja 12,00

VARMRÄTTER:

Smörstekta abborrfiléer med gräslöksås, blomkålscréme och primörsallad 25,00

Grillad sikfilé med kräftsås och parmesangraterad sparris 24,00

Halstrad laxrygg i en fond av tomat, fänkål och saffran, aioli samt vitlöksbröd 23,00

Helstekt kalvinerfilé med bearnaisesås, rödvinsk, sparris och klyftpotatis 29,00

Nauticals pepparstek på inhemsk oxfilé med sås på tre sorters peppar och chiliheta frukter 26,00

Grillad lammfilé med rosmarinkum, portvinsk och vitlökspotatiskaka 25,00

DESSERTER:

Vaniljglass med hemkokt varm kinuskisås och frostade havtorn 9,50

Crème Brûlée med hallonsorbet och pistageflarn 9,50

Mjölkkchokladmousse med chokladblad, färsk jordgubbar 10,50

Vitchockladgratinerade frukter och bär med basilikaglass 10,50

Husets chokladtryffel 3,00

Välkommen!

Restaurang NAUTICAL

Hamngatan 2, Mariehamn. Tel. 19 931, fax 17 888
Öppet: vardagar 11.00-24.00, lördagar 17.00-01.00
restaurang@nautical.inet.fi

När du vill äta riktigt gott ...

Robotar härmnar människors

Framtidens robotar kan hjälpa äldre

Robotkonferensen **Dynamic Walking** har hittills alltid ordnas i USA - och på femstjärniga hotell.

I år valde arrangören och konferensordföranden **Andy Ruina Åland** och **Solhem**.

Två män med var sin robot bestående av fyra ben håller en lekfull tävling om vilken som kan gå snabbare. Ett tiotal forskare har tagit fram sina laptops och visar ivrigt för varandra vilka projekt de håller på med.

I iTidens byggnad har forskare, professorer och företagare samlats för att mingla efter dagens föreläsningar. Konferensen "Dynamic Walking - Principles and Concepts of Legged Locomotion" pågår fram till den 30 juni. Allt som allt deltar cirka 60 personer med 15 olika nationaliteter.

Energisnål

Jason Cortell från universitetet Cornell i USA förevisar sin robot "Cornell ranger".

– Världsrekordet är en kilometer för den här roboten, säger han. Det är något vi själva hittat på eftersom det inte ordnats robottävlingar.

Cortell hör till **Andy Ruinas** forskargrupp. Ruina är ordförande för konferensen och det var han som förde konferensen till Åland tack vare att hans fru jobbar på Åland och även tack vare sin kontakt till arrangören **Mårten Fröjdö** från McArena.

Cornell ranger skall kunna gå långa sträckor men den är inte speciellt snabbt. Den rör sig i en hastighet på 1,5 kilometer i timmen. Batteriet är ungefär lika stort som en laptops men det håller längre eftersom det tar så lite energi.

– Roboten kan gå i fyra till fem timmar, säger Cortell.

– Jag brukar skämtsamt jämföra den med en Toyota. Den går pålitligt i långa sträckor utan att gå sönder, säger Cortell.

Ostadig på parkering

Men några gånger har Cornell ranger faktiskt fallit i marken och det får Nyan snart en demonstration på. Cortell och hans kollega **Daniel Karssen** från Nederländerna tar ut roboten för att visa vad den går för. För det mesta går den stabilt men ibland håller den på att krocka med bilar på iTidens parkering så att forskarna måste hoppa fram och stoppa roboten.

– Den går bara på jämn yta än så länge. Vi ska fortsätta att utveckla roboten och även laga en övre kropp till den. Då kommer den att kunna placera tyngden framåt och bakåt, som människor gör, förklarar Cortell.

Vad är robotarna bra för i framtiden?

– De kommer att kunna hjälpa människor, säger Daniel Karssen.

Nederländerna mot USA. Här skojar forskarna med en tävling mellan sina robotar. Den amerikanska versionen (till höger) var snäppet snabbare men det är inte

– De kan till exempel hjälpa till i köket, men dit har vi ännu en lång väg att gå. Det kan ta cirka tjugo år innan vi ser sådana robotar.

Varför tar utvecklingen så lång tid?

– För att människans dynamiska rörelser är mycket komplicerade och svåra att anpassa på en robot, säger Karssen.

Stefano Stramigioli och hans kolleger från Nederländerna utvecklar också de en robot som går på fyra ben.

– Det är otroligt att se vad en robot kan göra, säger Stramigioli.

Han menar att robotar i framtiden till exempel kan assistera äldre människor med att hämta saker till dem.

– De ska till exempel kunna ge en bok från bokhyllan, säger Stramigioli. Framtidens robotar ska kunna röra sig som människor.

Långsamma dinosaurier

Dinosaurieföreläsaren och

professorn **Alexander McNeill** från Leeds universitet trivs på robotkonferensen på Åland.

– Miljön är så underbart vacker här, säger han.

På måndag kväll höll han ett föredrag om dinosauriers rörelsesätt.

– Med hjälp av forskning av dinosauriers fotspår som man hittat och skelett som man kunnat undersöka har man kommit fram till hur dinosaurierna egentligen betedde sig.

Det man ser på film, som i till exempel Jurassic Park är långt från sanningen.

– En tyrannosaurus kan nog inte jaga en jeep. Dinosauriern var mycket långsammare än så i verkligheten, säger McNeill.

McNeill säger att brontosaurusen, med sin stora kropp, långa smala hals och smala svans, rörde sig ungefär i samma takt som dagens elefanter. Genom att se på skeletten har han också kunnat avgöra dinosauriernas hastighet.

– Ju snabbare dinosaurierna springer desto starkare ben har de, säger han.

I kväll samlas konferensdeltagarna på Solhem för att se svensken **Alexander Sahlins** trampofeil.

Trampofeilan är en slags skiva som man åker på vatten med och den går framåt av människans rörelse då föraren hoppar på skivan. Tillfället i Solhem är öppet för allmänheten.

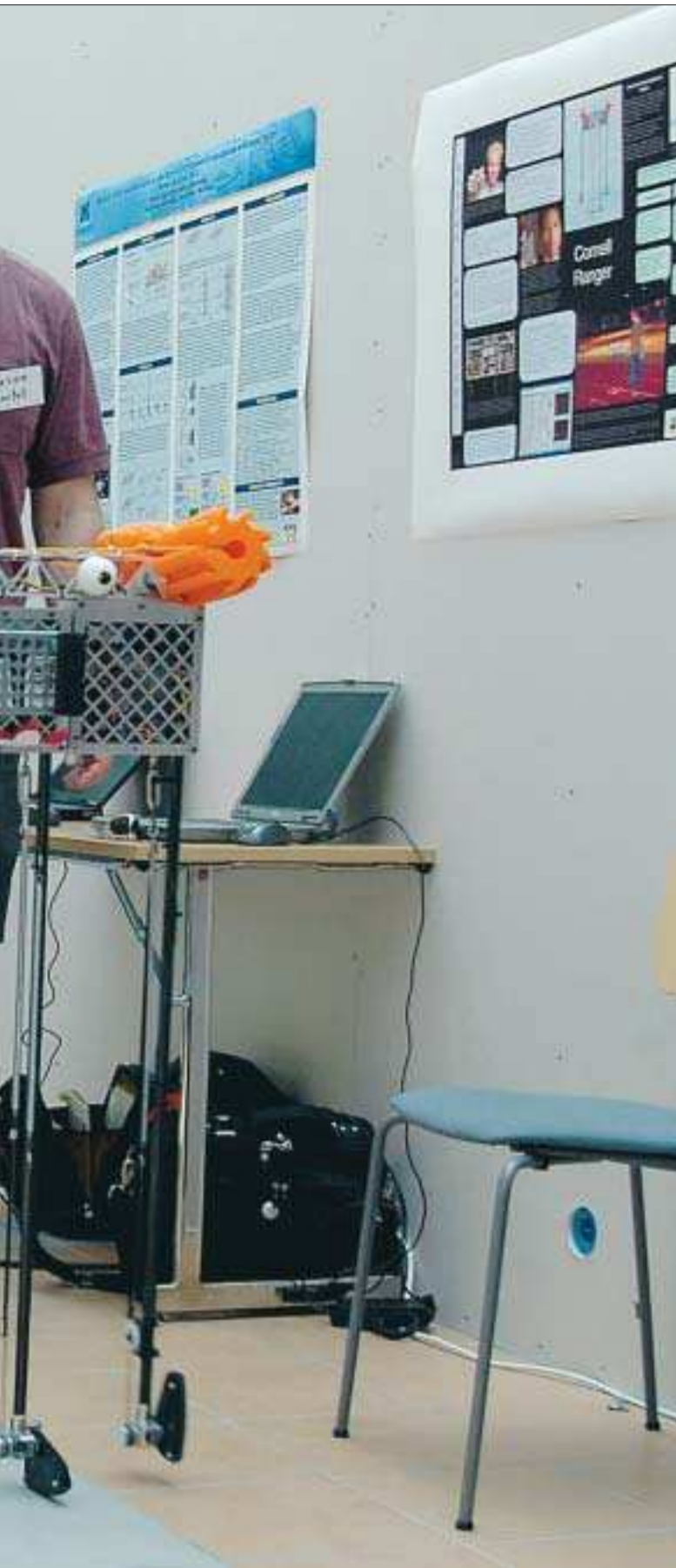
Text och foto:
NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Dinosaurie-expert. Alexander McNeill från Leeds universitet vet allt man kan veta om dinosauriernas rörelsesätt.

rörelser

Hugh Herr kombinerar biologi och mekanik Bergsklättrare med robotben

hastighet som räknas utan likheten till mänsklig rörelse som är viktigast.

Som 17-åring förfros Hugh Herr benen under en bergsbestigning och tvingades amputera båda ben strax nedanför knäna. I dag klättrar han högre än aldrig förr och är dessutom chef över ett forskarteam med visionära idéer som sammanfogar mekanik med biologi. – I framtiden kanske vi går till vårt benställt istället för till cykelstället när vi ska någonstans, säger Hugh Herr.

En av huvudpersonerna på den robotkonferens som just nu pågår i Mariehamn är amerikanen Hugh Herr. När han kommer promenerandes mot mig reagerar jag inte på att han skulle röra sig annorlunda än någon annan. Det är först när han sätter sig ner bredvid mig, och byxbenet åker upp en bit, som jag ser att hans ben består av metall, kablar och plastdelar.

– Jag har klättrat i berg sedan jag var sju år gammal. När jag var 17 år fastnade jag och en kompis mitt i ett oväder i fyra dygn under en klättring. Vi fick svåra köldskador och det slutade med att läkarna måste amputera båda mina ben, berättar Hugh Herr.

Lärde genom att göra

Hans livspassion var dock klättringen och han kunde inte tänka sig att leva utan bergen, så utan tidigare kunskap började han utforma en rörlig och stark benprotes åt sig själv. Övning gav färdighet och numera är han ett stort namn både när det gäller forskning och företag som arbetar med att kombinera mekanik och människa. Det handlar enkelt talat om proteser som ska fungera som nära en "riktig" kroppsdel som möjligt, om robotdelar som fästs på människor.

– Vi planerar, och tror, att nästa år kan jag gå bättre än dig. Jag kan uppgradera mina ben hela tiden medan naturen har sina begränsningar, så när jag är 80 år kan jag fortsättningsvis gå som en 17-åring, säger Hugh Herr, och lyfter på ena foten som drivs av ett portabelt batteri.

Styra med tanken

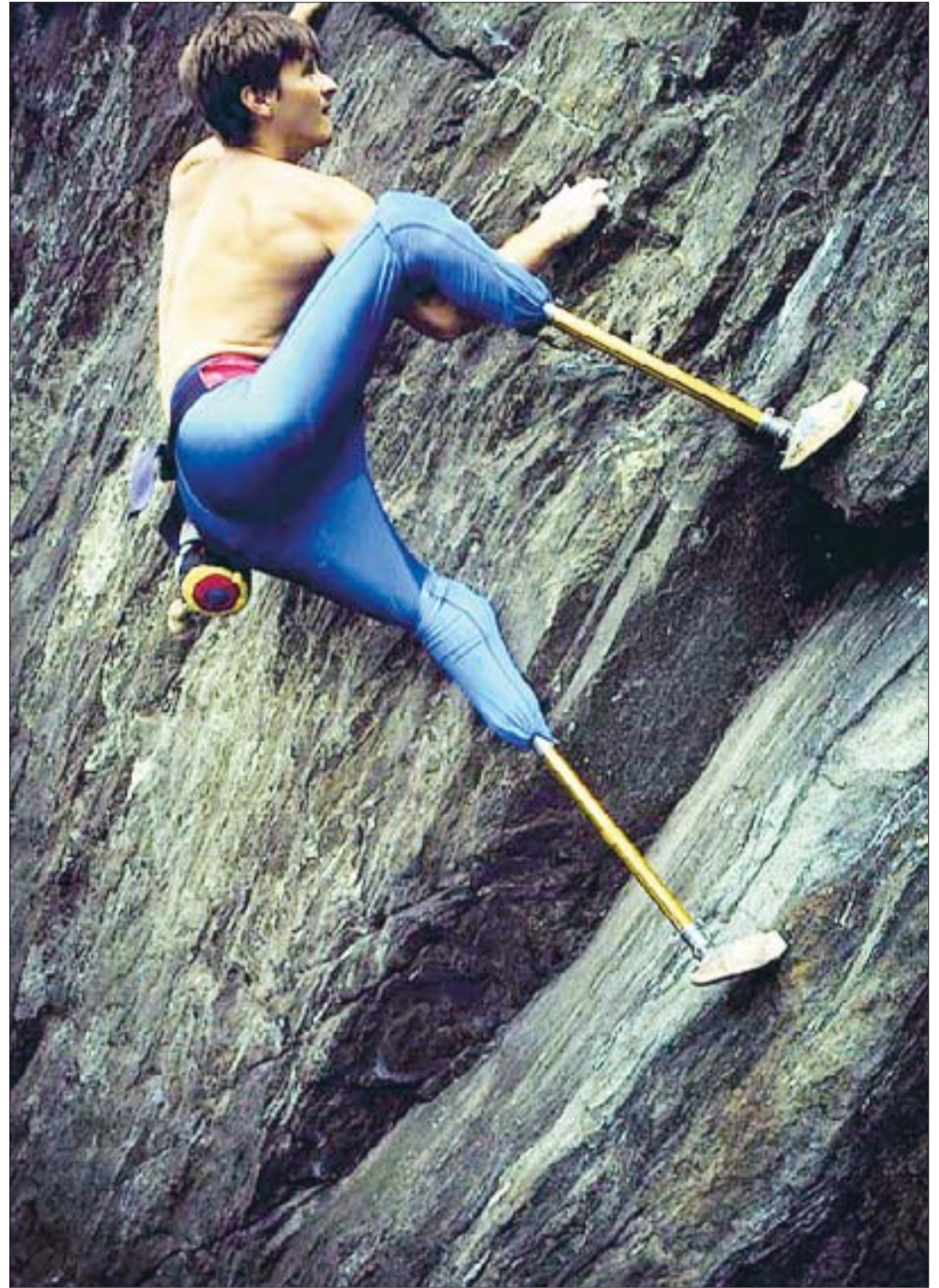
Redan nästa år finns också planer på implantat som ska vara så effektiva att Hugh kan styra sina ben bara med tanken, precis som han gjorde med sina egna ben innan olyckan.

– Det är väldigt känslösamt att åter kunna känna av en kroppsdel som försvunnit, säger han.

I dag är proteser som Hugh Herrs dyra, ett benpar kostar cirka 20.000 dollar vilket motsvarar cirka 15.000 euro. Målet är dock att robotproteser i framtiden ska börja produceras i sådana mängder att alla har råd att köpa dem, även i fattigare länder.

Protes på MoMA

Hugh Herrs vision är att ingen ska skämmas för sin protes. Det är något som håller på att hända i USA, berättar han, och nämner bland annat soldater som kommit hem från kriget i Mellanöstern. Bland dem är det nästan status att ha

Klättrar högre. Med sina benproteser klättrar Hugh Herr bättre och högre än han gjorde med sina "naturliga" ben. Han tror att människan i framtiden kommer att nyttja robotdelar för att förbättra den egna kroppen. Foto: DYNAMIC WALKING CONFERENCE

blivit skadad och få en protes.

Han talar om proteserna som något vackert, som konstverk. Hans egna nuvarande benpar kommer faktiskt att vara med på en ny utställning på Museet för modern konst, Museum of Modern Art's, MoMA, i New York i februari nästa år.

– Jag vill att proteserna ska vara vackra, så att det ska sporra den amputerade att våga visa dem. Det ska vara en del av kroppen, säger Hugh.

Som i Spindelmannen

Forskningen handlar dock inte bara om proteser och rehabilitering utan även om att förbättra den mänskliga kroppen.

– Till exempel kan det handla om ett extra benpar som jobbar parallellt med dina egna och bär delar av kroppsvikten eller en rygsäck, säger han.

I mitt huvud dyker det upp bilder från filmen Spindelmannen 2 och "fienden" Doctor Octavius och hans långa mekaniserade tentakler.

– Det är ofta så att det som människan fantiserar om går att genomföra, säger Hugh Herr, när jag berättar om mina tankar.

Vara mänsklig robot

Men visst är idén om att sam-

Fungerar som vanlig fot. Nästa år hoppas forskarna vid Biomechanics Group att Hugh Herrs benproteser med hjälp av implantat ska kunna styras med tanken, precis som ett naturligt människoben. Foto: KJELL SÖDERLUND

manfoga människa och robot kontroversiell. Och utvecklingen går ibland för snabbt för att vi ska hinna acceptera allting, menar Hugh.

– Det kommer bli mycket debatt om detta eftersom det ställer frågor om när man är människa och när man slutar vara mänsklig, säger han.

Vad anser du personligen?

– Att det är nästa steg i evolutionen. Det kommer att bli naturligt i framtiden. Vi nyttjar ju redan teknik i vardagen, som bilar och solglasögon, säger Hugh Herr.

Boris. Kan ni lämna lite i luggen, frågade jag. JAG FÖRSTÅR, fick jag till svar. Okej då.

Ballett. Pjotr Tjajkovskis "Lebedina Ozera" kostade 90 cent att titta på. Sådana vrakpriser på ballett hör dock inte till vanligheterna i Ukraina.

KONDOOOOOOOOOOM! Så skrek de två äldre männen bakom oss under Ukrainas EM-kvalmatch mot Litauen. Frasen användes flitigt. Något för Green Mean Machine kanske?

Missförståndens mästare

Den senaste veckans tillskott till studentarmén heter **Santi** och kommer från Katalonien.

Han kan inte läsa alfabetet på ryska, vilket är acceptabelt med tanke på hans nybörjarstatus. Men frågan är om han ens kan alfabetet på engelska.

Eftersom **Innas** rykte som matlagare ar ganska bra kom Santi fram till mig efter skolan och frågade på (halvknagglig) engelska om han kunde äta hos Inna.

Isac: – Call later, I will ask Inna.

Santi: – I ask Inna?

Isac (med överdrivet uttal): – I (pekar på sig själv) telephone (pekar på telefonen) you (pekar på Santi) tonight.

Santi: – Restaurant, you?

Isac: – No, babuscka-restaurant.

Santi (nervöst skrattande): – Hahahahaha, good! I hungry.

Senare på kvällen ringer Isac till Santi för att rapportera.

Isac: – Hi Santi! How are you?

Santi: – No, thank you. [no senktfus]

Isac: – I ask are you happy or not?

Santi: – I go restaurant?

Isac: – No, you, come, to, babuscka, tonight? Understand?

Santi: – Not understand, thank you. HahaHAHAHA!

Isac: – You (jju)... go (ggau)... to (ttoo)... babuscka?

Santi: – I hungry. Eat lunch. 40 hryvnia.

Isac: – Seven o'clock. Tomorrow. Dinner. Ozjin (middag på ryska). Babuscka.

Santi: – I walking park kilometres.

Isac: – Clock, seven, you, to, babuscka, test, food. Tomorrow. Sunday.

Santi: – Yes, thank you.

Just nu är klockan halv fyra, om Santi förstod eller inte återstår att se.

Inte logiskt alls

Det här är ingen subjektiv åsikt, det är ett vetenskapligt faktum:

På Åland är standarden när det gäller utseende på människor av kvinnligt kön mer än godkänd.

I Ukraina är den galen. På gatan ser varannan tjej/flicka/kvinna i fertil ålder bra ut. Var fjärde är häpnadsväckande fager. Var åttonde är nästan för snygg. Nivan på genetik är astronomisk.

Men något som är ännu mer häpnadsväckande är hur männen/killarna ser ut. Varannan är småful. Var fjärde är ordentligt ful. Var åttonde ser ut att tillhöra Homo Neanderthalis.

Fråga mig inte hur det hänger ihop. Hur de ukrainska kvinnorn-

Fakta/Isac i Ukraina

■ Isac Boman gick under våren en 13 veckor lång språkkurs i ryska i Odessa. Ukrainska är det enda officiella språket i Ukraina, men i Odessa pratar i princip samtliga av de 1,1 miljoner invånarna ryska.

■ Staden var Sovjetunionens viktigaste hamnstad. Fortfarande i dag ligger delar av den ryska flottan i Odessas hamn.

na kommit till vet jag inte, men min hypotes är att deras mammor gått via en spermabank.

En otrolig rumpkultur

Tidigare berättade jag om skolans "toalett", de fem hålen i golvet, som folk uppenbarligen inte är blyga att nyttja på alla tänkbara sätt.

Men toalettkulturen i Ukraina slutar inte där. Holländske **John** och jag var igår en sväng på det flotta skrytbygget "Novyj Privoz". Novyj Privoz är ett massivt varuhus som är tänkt som ett komplement till den gamla anrika marknaden "Privoz" som ligger tätt intill.

Toaletterna är så klart privatiserade, vaktade av en babusjka som tar betalning av nödigt folk.

På grund av fysiska påtryckningar var jag tvungen att betala babusjkan för att komma till vad jag först trodde var basbehovens paradiset. Det flotta, himmelsblåa kaklet på såväl vagnar som golv och tak förde kroppen bort tankarna från kroppsutöndring en kort stund.

När jag öppnade en av de mångtliga "portarna" till huvudattraktionen (som vanligtvis är en WC-stol) fick jag till min förvåning återigen syn på – just det – ett hål. En rund urgröpfung i golvet. För kiss och bajs.

Inte ens i nykapitalistiska skrytbyggen verkar det vara standard med något att sitta på för att underlätta WC-besök.

Otroligt.

Humor. Så här kul kan man ha i Ukraina på den stora humordagen den 1 april. Fråga bara den bensvage mannen till höger.

Fynd. Om man är på jakt efter en gammal lastbil kan man åka till de spöklikt övergivna industrierna i norra Odessa.

Den annars otroligt pryda och ögonbrynsmålad grekiskan **Anna** ville idag av någon okänd anledning visa upp sin ukrainska flirt som bor på studenthemmet inte långt bort från mig.

Det visade vara en 2.10 meter hög biff med det köttiga namnet **Bogdan** som bor på gästhemmet med en hel hop andra handbollsspelare som spelar för Odessas Polytekniska Universitet (där jag studerar). De spelar som "proffs" i den näst högsta divisionen i Ukraina.

Eller proffs... De har i alla fall inget annat jobb vid sidan av.

När jag åntrade ett av deras rum satt en av de tappra vid vattenklosetten och suckade av magkramper. En annan reage-

rade inte ens i dagen-efter-sömnens av att biffen hällde vatten i nacken på honom.

Tydligt har de en tradition att röja loss på måndagar, varför just den dagen är en helig festdag begrep jag dock inte. Jag gissar att det beror på deras strama lagbudget, och måndagar är dagen med fritt inträde...

Biffen frågade om jag ville hänga med på en lagfest och bekanta mig med handbollstraditionen i Ukraina nästa måndag. Skall omsorgsfullt tänka vidare på den saken...

Liten humorflopp

Sedan jag kom hit har det pratats om humordagen i Odessa den 1 april.

Dessutom har jag ungefär 142 gånger fått höra att i Odessa bor minsann världens roligaste människor och att Odessiansk humor är helt utomjordiskt galen.

När det väl kom till kritan visade det sig att humordagens höjdpunkt för lokalborna är att de har årets bästa svepskal att dricka vodka.

Så mycket mer behövs tydligen inte. I övrigt var det mest spektakulära alla gator som var igenstockade med människor som gick runt utan mål och mening.

De enda som hade mål och mening för dagen var de tappra som stod och suckade vid träden och försökte genomleva sina sura uppstötningar.

Det är humor det.

Rasistisk gatuarbetare

Vissa gånger skulle jag lika bra kunna heta **Israel** istället för Isac. Okej, Isac är ett bibliskt namn, men i Odessa är jag jude. Lyckligtvis är antisemitismen inte lika utbredd som i Palestina.

Av någon anledning tog det ovanligt lång tid innan marshrutka-bussen anlände efter att jag badat lite bastu på "Hotell Svarta Havet" i stadens centrum.

Men det gjorde inte så mycket. Gatuarbetaren Viktor fick tiden på hållplatsen att gå fort. Utan tänder i sin självlysande orang-

ea väst var den 67-åriga soparen på strålande humor (förmodligen fanns ett samband mellan hans sinnesstämning och hans etanolångande andedräkt).

Highlights/Sammandrag av konversationen:

– Jävlar, så har dåliga sopborstar hade man fan inte i Sovjet! Hej förresten unge man. Jag är din pappa.

– Säger du det?
– (Med allvarlig min) Jag är 67 år. Som din pappa.

– Nejdå, min pappa är 43 och min farfar är 64.

– (Vill byta samtalsämne) För 20 år sen exploderade Tjernobyl.

– Ja just det. 1986, visst?

– Du är från Estland eller hur unge man?

– Finland.

– Vad heter du? Jag heter Viktor (sträcker fram sin sotiga grävskopshand).

– Jag heter Isac.

– Jaså minsann, som en jude! (Skrattar högt)

– Jadå, fast jag är faktiskt inte jude. Bara till namnet.

– Du, mellan dig och mig eller hur? (Viktor böjer sig fram och blottar sin tandlösa gom innan han viskar/väser ljudligt).

– Jag gillar inte judar. De är girigbukar. Som min svärson.

– Just det ja. Trevligt att råkas Viktor, nu kommer min minibus!

– (Mumlandes) Arbeta, arbeta. Ojoj. Arbeta. (Host.) Arbeta.

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Ögonskadade Kalmarbacken besviken över försvarsspelet: Såg inte bra ut.

RUBRIK PÅ AFTONBLADET.SE
OM PATRIK ROSENGREN, KALMAR FF

Bästa höjdhoppet på åtta år

185 cm är tredje högsta genom tiderna för 17-åringar

FRIIDROTT. Friidrottaren Andreas Henriksson öka sitt personliga rekord från 176 till 185 centimeter i Lemland i förrgår. Senaste gången en ålänning hoppat så högt var landslagsmannen Glenn Lindqvist som 1999 hoppade 189 centimeter.

Det var perfekta förhållanden i Bengtsböle Lemland i förrgår när den tredje omgången av fyra i ungdomsserien i friidrott avgjordes. Nyligen fyllda 17-åringen Andreas Henriksson trodde att han skulle kunna förbättra sitt personliga rekord på 176 centimeter med någon centimeter till. Istället blev det nästan en decimeter.

– Det känns riktigt häftigt. Allt stämde och för en gångs skull var jag riktigt fokuserad. Jag blir lätt okoncentrerad under tävling, säger Andreas Henriksson, som tävlar för IF Finströmskamraterna och har hållit på med friidrott sedan 10-årsåldern.

Tredje bäst någonsin

Med serien 170, 174, 178, 181, 183 och 185 satte han inte bara fyra personliga rekord utan hoppade dessutom högre än någon ålänning gjort på åtta år och kvalificerade sig till A-klassen i FM senare i sommar. Resultatet är det tredje bästa

genom tiderna på Åland för 17-åringar. Rekordet innehas av FM-silvermedaljören Dan-Erik Woivalin på 198 centimeter från 1976. Näst bäst är sprintern Anders Bomans 190 centimeter från 1993.

– Mitt bästa hopp var på 181 centimeter. Då hade jag mycket luft mellan mig och ribban. Jag känner att jag kan hoppa ännu högre, säger Henriksson, som hade som målsättning att ta 180 centimeter i sommar.

– Nu får jag höja målsättningen såklart. Till öspelen siktar jag på 190. Det räcker inte till medalj eftersom jag tävlar mot seniorer. Men det känns klart roligare att åka dit nu när det går så bra, säger Andreas Henriksson.

Även tresteg

Han mäter bara 183 centimeter i fotlästen och har alltså hoppat över sin egen kroppslängd. Även i den andra huvudgrenen tresteg hoppas han kunna överträffa sig själv i sommar. Även i den grenen ska han representera Åland under öspelen.

– Mitt pers är 12.40 just nu men jag siktar på en bit över 13 meter i sommar. Målet är Filip Ekelunds åländska rekord på 13.87, säger Henriksson.

FREDRIK EKMAN
sport@nyan.ax

Åtta år sedan sist. Inte sedan mångkamparen Glenn Lindqvist 1999 har en ålänning varit uppe i Andreas Henrikssons höjder. Foto: CLAES HELLSTRÖM

FRIIDROTT

Ungdomsserien, omgång 3, Bengtsböle 25 juni
F15

80 m häck: 1) Nathalie Jansson, JIK, 12.6, 2) Ida Lindblom, JIK, 15.4, 3) Andrea Johansson, IFK, 15.5, 4) Joanna Sundström, JIK, 16.7.

Höjd: 1) Andrea Johansson, IFK, 1.50, 2) Ida Lindblom, JIK, 1.35, 3) Nathalie Jansson, JIK, 1.35, 4) Joanna Sundström, JIK, 1.30, Utom tävl.: Johanna Eriksson, JIK, 1.45, Hanna Wiss, IFK, 1.45.

F13

60 m häck: 1) Sophie Salmelin, IFK, 11.8, 2) Julina Jansson, JIK, 13.0, 3) Nathalie Nordström, HIK, 13.1, 4) Bim Svensson, IFK, 14.0, 5) Janina Nordblom, JIK, 14.1, 6) Elisa Gustafsson, IFF, 14.2, 7) Emma Öfverström, HIK, 14.2.

Tresteg: 1) Sophie Salmelin, IFK, 9.13, 2) Nathalie Nordström, HIK, 8.49, 3) Emma Öfverström, HIK, 7.84, 4) Julina Jansson, JIK, 7.83, 5) Elisa Gustafsson, IFF, 7.14, 6) Janina Nordblom, JIK, 7.03, 7) Bim Svensson, IFK, 7.00.

F11

60 m häck: 1) Linn Gustafsson, IFF, 11.7, 2) Lina Mattsson, IFK, 12.2, 3) Lisa Mattsson, IFK, 12.3, 4) Paulina Pellas, IFK, 12.6, 5) Therese Karlsson, IFF, 12.8, 6) Rebecca

Svenblad, IFK, 14.2, 7) Ellen Mattsson, IFK, 14.6.

Spjut, 400 gr: 1) Paulina Pellas, IFK, 14.36, 2) Lisa Mattsson, IFK, 13.03, 3) Therese Karlsson, IFF, 10.64, 4) Lina Mattsson, IFK, 10.46, 5) Paulin Danielsson, HIK, 8.39, 6) Rebecca Svenblad, IFK, 8.15, 7) Linn Gustafsson, IFF, 7.70, 8) Ellen Mattsson, IFK, 7.13.

F9

40 m: 1) Sofie Engblom, LIF, 7.1, 2) Cecilia Mansén, JIK, 7.7, 3) Sonja Engblom, IFK, 7.9, 4) Matilda Nylund, IFK, 8.2, 5) Anni Pellas, IFK, 9.1.

Höjd: 1) Sonja Engblom, IFK, 1.08, 2) Matilda Nylund, IFK, 0.80, 3) Cecilia Mansén, JIK, 0.80, 4) Anni Pellas, IFK, 0.75.

P15

100 m häck: 1) Jonathan Malmberg, KAI, 17.8, 2) Jesper Wirtanen, IFK, 18.6, 3) Alex Nordblom, JIK, 20.4, Utom tävl.: Andreas Henriksson, IFFK, 15.7.

Höjd: 1) Alexander Woivalin, IFK, 1.60, 2) Jesper Wirtanen, IFK, 1.45, 3) Jonathan Malmberg, KAI, 1.45, 4) Alex Nordblom, JIK, 1.35, Utom tävl.: Andreas Henriksson, IFFK, 1.85.

P13

60 m häck: 1) Jesper Mörn, JIK, 10.1, 2) Simon Jansson, JIK, 11.5, 3) Lucas Mattsson, IFK, 11.7.

Tresteg: 1) Jesper Mörn, JIK, 10.13, 2) Lucas Mattsson, IFK, 8.86, 3) Simon Jansson, JIK, 8.31.

P11

60 m häck: 1) Axel Carlsson, HIK, 13.3, 2) Simon Salmelin, IFK, 13.8, 3) Sebastian Österberg, HIK, 14.2.

Spjut, 400 gr: 1) Simon Salmelin, IFK, 14.54, 2) Axel Carlsson, HIK, 12.33, 3) Se-

bastian Österberg, HIK, 11.68.

P9

40 m: 1) Jacob Söderman, IFFK, 7.4, 2) Tomas Andersson, IFFK, 7.7, 3) Lucas Nordlund, JIK, 7.7, 4) Anton Nordlund, JIK, 7.9.

Höjd: 1) Jacob Söderman, IFFK, 1.02, 2) Tomas Andersson, IFFK, 0.85, 3) Anton Nordlund, JIK, 0.85, 4) Lucas Nordlund, JIK, 0.75.

Poäng omgång 3: IFK Mariehamn 273 p, Jomala IK 236 p, Hammarlands IK 108 p, IF Fram 67 p, IF Finströms Kamr. 56 p, Kumlinge AI 27 p, Lemlands IF 15 p.

Efter tre omgångar: IFK Mariehamn 889 p, Jomala IK 809 p, Hammarlands IK 296 p, IF Finströms Kamr. 241 p, IF Fram 204 p, Kumlinge AI 94 p, Lemlands IF 15 p.

Korthålmästare korades på EGK

■ **GOLF.** Åländska mästerskapen i korthål avgjordes på Eckerö golf i helgen. Bland herrarna var **Gunnar Stjärnfelt** främst och vann på 57 slag. Tvåa kom **Bert Johansson** på 58 och trea **Brage Eklund** med 60 slag.

Främst bland damerna var **Karin Pipping** som tog hem ÅM på 60 slag före **Gunilla Häggblom** och **Pille Triisa** som gick runt på 71 respektive 72 slag.

Två juniorer fanns med i tävlingen, där vann **Jenny Häggblom** på 58 slag medan **Robin Hirvelä** kom tvåa på 82 slag. (mt)

Öspelssponsorer är nu klara

■ **ÖSPELEN.** I går tillkännagavs vilka åländska företag som sponsorerar öspelen då de hålls på Åland om två år. Platinasponsorn PAF, som tillkännagavs redan i februari, har nu fått sällskap av tre guldsponsorer: Viking Line, Ålandstidningen och Ålandsbanken. Tillsammans bildar dessa fyra den så kallade sponsorfamiljen. Utöver dessa kommer fyra silver- och fyra brons sponsorer samt ett antal mindre sponsorer att knytas till arrangemanget. Först ut bland brons-sponsorererna är Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag. (fe)

Daja får fortsatt förtroende

■ **FOTBOLL.** I måndagens bortamatch mot Örebro fick Djurgårdsspelaren **Daniel "Daja" Sjölund** återigen förtroendet att starta på topp inför en publik på 11.565 personer.

Matchen slutade mållöst och Daja byttes ut i 76:e minuten. Med 11 matcher spelade ligger DIF på fjärde plats i allsvenskan och ålänningen är en av lagets bästa målgörare med sina två baljor. (fe)

SKYTTE

SFS-mästerskap i Sibbo, 16-17 juni på gris och älg, åländska resultat

Gris normallopp

A: 4) Ted Holmström 568 p, 5) Jan Malmberg 545 p.

A60: 2) Ralf Lindholm 343 p, 4) Bjarne Nordberg 303 p.

A70: 1) Jens Harberg 299 p.

Gris blandlopp

A: 4) Ted Holmström 366 p, 5) Jan Malmberg 355 p.

A60: 2) Ralf Lindholm 345 p, 3) Bjarne Nordberg 311 p.

A70: 1) Jens Harberg 328 p.

Älg enkelskott

A: 3) Ted Holmström 365 p, 7) Jan Malmberg 336 p.

A60: 2) Ralf Lindholm 336 p, 5) Bjarne Nordberg 304 p.

A70: 1) Jens Harberg 276 p.

Älg dubbelskott

A: 5) Ted Holmström 352 p, 6) Jan Malmberg 325 p.

A60: 2) Bjarne Nordberg 295 p, 3) Ralf Lindholm 285 p.

A70: 1) Jens Harberg 275 p.

EM-brons till Kökar

■ **ARMBRYTNING.** Kökarbon **Kim Söderholm** lyckades bryta till sig en oväntad bronsmedalj i helgens EM-tävlingar i armbrytning i svenska Lycksele. Han tog hem bronsmedaljen i sitt första EM någonsin i klassen vänster arm under 80 kilo Master, där han inledde med två segrar men sedan lade sig mot landsmannen och 2004 års världsmästare **Pasi Kunnari**.

– Det är så sporten funkade. Vissa saker gör man för lagets bästa. Jag har kapacitet att ut-

mana Kunnari, men om vi båda hade kört fullt ut så skulle vi ha utmattat oss i onödan, säger Söderholm.

I följande match mot en tysk säkrade Söderholm bronset, men föll i en match om finalplats mot erfarne greken **Marios Choulakis**. Kunnari tog slutligen guldet och Choulakis silvret. Bronsmedaljen är Söderholms första stora mästerskapsmedalj. Han har fyra gånger blivit fyra i NM och slutat både fyra och femma i FM.

– Det känns jättekul. Jag är riktigt nöjd, säger Söderholm, som har byggt ett eget litet gym hemma på Kökar för att kunna träna bättre.

I klassen höger arm under 90 kilo Master blev det två raka förluster för 76 kilo lätte Söderholm, som inte bara kan titulera sig Ålands ende armbrytare utan även Finlands äldste, med sina 44 år. Närmast väntar VM i Bulgarien den 30 september. (fe)

Sportens kom ihåg

■ **ÅMK-folktrace:** Talka på lördag klockan 11. Matkorg med. Förfrågningar till Åse.

■ **Innebandy, Futurica Open:** Utomhusturnering i innebandy för åldrarna 10-12 år lördagen den 21 juli. 12-15 åriga gör upp söndagen 22 den juli. Anmäl ett lag (3-5 spelare). För mer info maila: flojt@yahoo.com.

■ **Föglö JVF:** Skeettävling 100 skott, onsdag 17.30. Föglö, Granboda.

■ **ÅSSF:** Viltmål gris 50 m blandlopp på torsdag 18.00 på Bredmobanan.

■ **ÅID-cykel:** Ytterbytempo, 25 km, på onsdag. Samling vid Vikingavallen 18.30. Start 19.00

■ **ÅID-cykel:** Distansträning på söndag, Vikingavallen-Isaksö-Vikingavallen. Start 09.00.

■ **ÅID-orientering:** Motionsoorientering Nyanbommen torsdag vid Sandvikens badplats i Eckerö. Start mellan 18.30-19.30.

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Ädlaste valören hägrar för judokas

Mot medalj. Aso Hosseini och Samuel Mäki tävlar endast två dagar på Rhodos, men det blir intensiva tävlingar med guld som huvudmål.

TRAV

Ålandstravet 25 juni
Lopp 1, V4-1, tvilling, 2.140 A
 1) 2 Puerto Cumaribo (fi)/Janne Ulmas
 Vinnartid: 1.18,6. Vinnarodds: 47,77. Platsodds: 10,32.
 2) 6 Hector Quick*/Christer Johannesson
 Platsodds: 6,00
 3) 1 Deux*/Claes Sjöström
 Platsodds: 2,04
Strukna: 4.
Tvillingodds: 284,95 (2/6)

Lopp 2, V4-2, LD-1, tvilling, 2.140 A
 1) 9 Mr Spotlite*/Erik Lindegren
 Vinnartid: 1.18,5. Vinnarodds: 2,84. Platsodds: 1,58.
 2) 1 Odens Rode Rocket*/Karl-Johan Simes
 Platsodds: 2,31
 3) 5 Kany's Boy*/Leila Skov-Andersson
 Platsodds: 5,77
Strukna: 3.
Tvillingodds: 11,82 (1/9)

Lopp 3, V4-3, LD-2, tvilling, 1.640 A
 1) 5 Tapinella*/Claes Sjöström
 Vinnartid: 1.15,1. Vinnarodds: 1,88. Platsodds: 1,56.
 2) 8 Lynne*/Malin Friman
 Platsodds: 2,95
Strukna: 2, 3, 7.
Tvillingodds: 10,93 (5/8)

Lopp 4, V4-4, trio, tvilling, 1.640 A
 1) 8 Västerbo Morronzoo*/Leif Eriksson
 Vinnartid: 1.14,3. Vinnarodds: 5,04. Platsodds: 1,78.
 2) 3 Alandias Joker*/Claes Sjöström
 Platsodds: 2,24
 3) 7 Mircoollo*/Jim Frick
 Platsodds: 2,31
Strukna: -.
Tvillingodds: 12,28 (3/8)
Trio: 237,76 (8-3-7)

Lopp 5, tvilling, 2.140 A
 1) 8 Mattahari*/Jim Frick
 Vinnartid: 1.19,0. Vinnarodds: 4,69. Platsodds: 2,00.
 2) 1 Fillur (fi)/Barbro Carlsson
 Platsodds: 1,78
 3) 3 Quicke Linus*/Claes Sjöström
 Platsodds: 1,58
Strukna: 6.
Tvillingodds: 15,88 (1/8)

Lopp 6, tvilling, 1.640 A
 1) 8 Atlas Victory (fi)/Roald Eriksson
 Vinnartid: 1.17,1. Vinnarodds: 14,65. Platsodds: 2,45.
 2) 4 Red Smile*/Claes Sjöström
 Platsodds: 1,58
 3) 3 Zapata Ax (fi)/Arimo Ruohomäki
 Platsodds: 3,77
Strukna: 10, 12.
Tvillingodds: 36,89 (4/8)

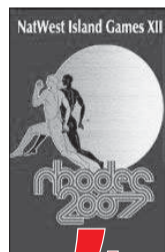
Lopp 7, tvilling, 2.140 A
 1) 12 Abies Alba*/Erik Svensson
 Vinnartid: 1.19,2. Vinnarodds: 18,65. Platsodds: 3,43.
 2) 5 Mr Cap (fi)/Janne Ulmas
 Platsodds: 2,81
 3) 11 Mirre Tibby*/Erik Lindegren
 Platsodds: 6,20
Strukna: -.
Tvillingodds: 89,08 (5/12)

Lopp 8, tvilling, 2.640 A
 1) King Speed*/Jim Frick
 Vinnartid: 1.20,6. Vinnarodds: 2,71. Platsodds: 1,39.
 2) 1 Restive Mc Lene (fi)/Janne Ulmas
 Platsodds: 2,60.
 3) 12 Bergenstjerna (fi)/Barbro Carlsson
 Platsodds: 2,68
Strukna: 11.
Tvillingodds: 9,86 (1/9)

V4
 Utdelning: 4.661 svenska kronor.
 Omsättning: 1.011.270 svenska kronor.
 Antal system: 25.610 stycken.

ÖSPEL. – Guld! Guld, guld, guld! Judokan Samuel Mäki har en given målsättning för årets öspel på Rhodos.

Inte sedan 1995 har judon funnits med som sport i öspelssammanhang. Men i år är grenen tillbaka när Rhodos står värd för tävlingarna. Åland reser ned med en trupp på fem perso-

4
 dagar kvar

ner varav samtliga är debutanter.

– Vi vet inte så mycket om motståndet, det är svårt att säga vad förutsättningarna är, men vi väntar oss att vi är bäst, säger Samuel Mäki.

Han är den i truppen som är mest aktiv och satsar fullt på sporten i riket. Nu har han varit hemma ett par veckor.

– Vi tränar inte så hårt, utan går igenom allt och förbereder

oss genom att ta det lugnt och ladda. Vi samlar energi för tävlingen med korta, hårda pass, beskriver han.

Annan nivå

Judon är schemalagd endast två dagar. På måndagen är det individuella tävlingar och på tisdagen tävlar herrarna i lag.

Hur värderar du öspelen?

– Det är ju inte samma nivå på tävlingarna som i världscupsammanhang, det gör att jag går upp en viktclass på Rhodos. Men det är roligt att represen-

tera Åland när klubben har gett mig så mycket, det är kul att ge något tillbaka, säger han och fortsätter:

– De engelska kanalöarna ska vara hyfsade. Många av öarna hör till länder som har starka judokas, men man vet ju inte om någon av dem representerar öarna.

En framtid

Under måndagens träning är det bara han och Aso Hosseini på plats.

– Aso är entusiastisk, ambitiös

Fakta/Truppen

Öspelstruppen i judo

Diana Lindström
 Samuel Mäki
 Aso Hosseini
 Tommy Thörnroos
 Jonas Häggblom
Ledare: Eva Fellman

och träningsvillig, det finns stor potential för framtiden i större tävlingar, säger Samuel Mäki.

Text och foto:
MALIN TILLSTRÖM
 malin.tillstrom@nyan.ax

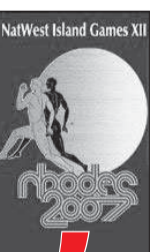
Som förr – fast bättre

ÖSPEL. Årets vindsurfningstrupp är identisk med öspelen från 2005.

– Vi är som sist, fast bättre, säger Sören Sundqvist.

Med nya, tyngre bräddor ska årets vindsurfningstrupp göra sitt bästa för att slåss om medaljerna vid öspelen på Rhodos.

– Vi hade Sara (Beckman) och Peter (Aalto) som seglade bra sist och jag har svårt att de skulle kunna förbättra sig, men det finns däremot utrymme för Sören (Sundqvist) att förbättra

4
 dagar kvar

ras, säger ledaren Niklas Hage.

– Det känns alltid som man är bättre för varje år, säger Sundqvist.

Ingen lagsport

Att truppen är intakt från Shetland 2005 spelar mindre roll

– Ute på vattnet är det roligt att tävla, det viktigaste är att komma först. Den största fajten ligger

i att vara bäste ålänning, säger Sundqvist med ett skratt.

– Det här är ingen lagsport, utan du "racar" och struntar i hur det går för resten, tillägger Hage.

Sundqvist gör sitt tredje öspel, men vet ändå inte riktigt vad för motstånd som väntar.

– Jag tror konkurrensen är bättre. Den nya ön, Menorca, har riktigt bra vindsurfare och Rhodos är ju på hemmavatten och är van med bräddorna, så jag tror de blir tuffast, säger han.

De vet inte hur vattnen ser ut kring Rhodos, men de hoppas på att det börjar blåsa upp mer än vad det gjort under veckan då vindarna legat på omkring sju meter per sekund.

– Det är vår chans, vi är bra

i hårda vindar, säger Hage och Sundqvist fortsätter:

– Ju hårdare, desto bättre. Vi är dåliga på att träna i lätt vind, det är ju inget roligt!

Truppen har en uppmaning till alla ålänningar som finns på plats.

– Vi vill ha mycket mer supportrar där, det har varit svag uppslutning de senaste gångerna. Skriker de bara tillräckligt högt märker vi dem nog, säger Sören Sundqvist.

Text och foto:
MALIN TILLSTRÖM
 malin.tillstrom@nyan.ax
 tfn 528 478

Hårda vindar. Den här trion hoppas det blåser ordentligt nere på Rhodos. Från vänster ledaren Niklas Hage, Sören Sundqvist samt Rodney Marshall.

Fakta/Truppen

Öspelstruppen i vindsurfning

Sara Beckman
 Sören Sundqvist
 Peter Aalto
 Rodney Marshall
Ledare: Niklas Hage

– Att köra hyrkart är ett nöje med fart! –

Öppet alla dagar

Juni: mån - onsd - fred kl 13-21, övriga dagar 13-18

Juli: alla dagar kl. 13-21

Automatisk tidtagning

www.alandsmotorklubb.com Lemland, Vessingsboda, tel 34 378

! Finnair börjar flyga direkt från Helsingfors till Seoul om ett år. Flygbolaget kommer att flyga fem turer i veckan till den sydkoreanska huvudstaden.

riksnytt

! Världsbankens styrelse utsåg på måndagen amerikanen Robert Zoellick till ny chef för världsbanken. Zoellick är en tidigare högt uppsatt diplomat och har representerat USA i handelsförhandlingar.

Serbisk talman anklagar Ahtisaari för mutbrott

Det serbiska parlamentets talman Oliver Dulic anklagar FN:s specialsändebud Martti Ahtisaari för att ha tagit mutor.

Dulic säger att Ahtisaari tagit mutor av högt uppsatta medlemmar i albanska kriminella organisationer. I utbyte för pengarna ska Ahtisaari ha lovat att Kosovo får självständighet. Dulic kräver en officiell utredning av frågan.

Den bosniska nyhetsbyrån Focus rapporterade om de påstådda mutorna under veckoslutet. Enligt Focus har den tyska underrättelsetjänsten BND avslöjat två bankkonton som Ahtisaari har flyttat två miljoner euro till. Focus rapporterar också att Ahtisaari fick över 40 miljoner euro i kontanter.

Enligt Focus har BND bandat ett telefonsamtal mellan Ahtisaari och en oidentifierad alban. Under samtalet ska de ha kommit överens om att flytta två miljoner euro från ett schweiziskt bankkonto till Ahtisaaris konto. Enligt nyhetsbyrån ägs det schweiziska kontot av kosovoalbanen Exhet Boria, som är en ledarna för en kriminell organisation som smugglar heroin till Europa.

Mutkolv? President Martti Ahtisaari skall ha mutats av kriminella organisationer i Albanien. Det hävdade det serbiska parlamentets talman. Den här bilden togs när Ahtisaari besökte Åland 1999. Foto: STEFAN ÖHBERG

Focus rapporterar också att BND har videospelningar av en bil som kör fram till Ahtisaaris bostad. En person inne i bilen överränner sedan

två kappsäckar till Ahtisaari. Bilen ska tillhöra Kosovos regering. Enligt Focus har BND bekräftat att kappsäckarna var fulla med pengar.

Enligt Focus har BND:s rapport om mutorna arkiverats i FN. Ahtisaari och FN har inte kommenterat uppgifterna. (FNB)

Färre förorenare på hot spot-lista

Helcoms årliga lista över de värsta förorenarna av Östersjön eller så kallade hot spots har halverats under de senaste femton åren.

Helcom är ett övervakningsprogram som leds internationellt och vars mål är att samla in uppgifter om långtidsförändringar i Östersjöns ekosystem.

När hot spot-listan sammanställdes 1992, innehöll den 162 mål. Nu är bara 80 av dem kvar på listan. Enligt Helcom borde man ytterligare satsa nio till elva miljarder euro på att rengöra de återstående målen så att de uppfyller Helcoms miljökriterier.

Tychys avloppsreningsverk i södra Polen är det senaste målet som avlägsnats från listan. Rensningsverket togs bort från listan

i samband med Helcoms möte i Helsingfors förra veckan.

Hot spot-listan omfattar städernas avloppsreningsverk, några industrianläggningar och områden för jordbrukets utsläpp.

– Bland annat S:t Petersburg, Kaliningrad, Warszawa, Katowice, Kraków och Göteborg är städer som ännu finns kvar på listan. Inga finländska städer finns längre med på listan, berättar sakkunnigsekreterare Kaj Forsius vid Helcom.

Listan på industrianläggningar innehåller bland annat några ryska massa- och pappersindustrianläggningar samt några oljeraffinerier i Polen.

Finland hittas på listan över jordbruk som förorenar Östersjön. (FNB)

Alkolås testas vid skolskjuts

Sex företag har inlett ett frivilligt pilotprojekt för att testa alkolås. Låsen ska installeras i sammanlagt 35 fordon, bland annat bussar och taxibilar som kör barn till skolan.

Vissa lastbilar som transporterar farliga ämnen ska också få alkolås. Ett hundratal personer kör de berörda bilarna varje dygn.

Pilotprojektet pågår i tio månader. Meningen är att samla erfarenheter från förarna och öka intresset för frivilliga alkolås. För tillfället används bara ungefär 50 alkolås regelbundet i Finland, men då det gäller skolskjutsar väntas en klar ökning till hösten.

Alkolås installeras permanent i bilar och innebär att föraren

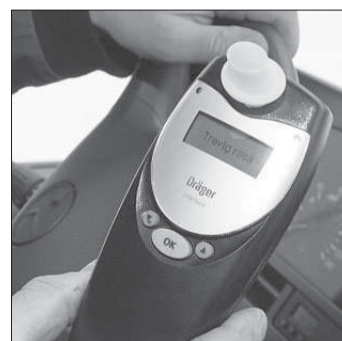

Foto: ERKKI SANTAMALA

måste blåsa i apparaturen innan det går att starta bilen. Därmed kan onyktra chaufförer inte köra. Projektet är ett samarbete mellan Pohjolan Liikenne, Itella, Kajon, Transuotila, Ramboll Finland och tidningen Tekniikan Maaailma. Trafikskyddet står för en del av finansieringen. (FNB)

Ekonomi

Fångsten ökade, fiskarna minskade

De finländska yrkesfiskarna fick i fjol sammanlagt 103 miljoner kilo fisk från Östersjön.

Den totala fångsten ökade med 14 miljoner ton jämfört med året innan, samtidigt som antalet yrkesfiskare minskade, konstaterar man på Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

I slutet av fjolåret fanns det sammanlagt 2 122 registrerade yrkesfiskare inom Finlands havsområden, vilket är 100 fiskare mindre än året innan. Registret omfattar även deltidsfiskare och passiva fiskare.

Strömming är havsfiskets klart viktigaste fiskart både i mängd och värde. Av den totala fångsten inom yrkesmässig

havsfiske var strömmingens andel 79 miljoner kilo, medan den näst viktigaste fiskarten skarp-sills andel var 19 miljoner kilo. Strömmingsfångsten ökade med 13 miljoner kilo och skarp-sillsfångsten med fyra miljoner.

Strömmingsfisket har koncentrerat sig till Bottenhavet där 84 procent av den totala strömmingsfångsten fiskas. De

viktigaste fiskeområdena för skarpsill är området mellan Skärgårdshavet och Dagö samt områdena norrom Gottland.

Den totala fångsten av abborre var i fjol 0,9 miljoner kilo.

Producentvärdet på fiskefångsten från havsområden var i fjol 20 miljoner euro, tre miljoner euro mer än året innan. (FNB)

Världen just nu

Flera svenska rattfulla anmäls

■Brottsstatistik visar att antalet anmälda rattfyllerister i Sverige ökade med 12 procent under årets första kvartal jämfört med samma period förra året. Under årets första tre månader anmäldes närmare 3 800 rattfyllor.

Svenska polisen hävdar att ökningen beror på att man genomfört fler utandningskontroller. Men enligt trafikmyndigheterna beror ökningen på att svenskarna dricker allt mer. (FNB)

Vill sänka maxhastighet

■Brittiska EU-parlamentarikern Chris Davies föreslog på tisdagen för parlamentet att alla nya bilar som säljs i EU ska utrustas med en spår så att de inte går att köra snabbare än 162 kilometer i timmen. Davies vill att regeln ska gälla senast år 2013.

Hastighetsbegränsningen är i allmänhet 130 kilometer i timmen eller lägre på nästan alla motorvägar i unionen. Davies riktade en extra känga mot Tyskland, som har motorvägar utan hastighetsbegränsningar och stora koldioxidutsläpp. Tysklands trafikminister Wolfgang Tiefensee svarade direkt att Tyskland siktar på att sänka utsläppen och förbättra säkerheten, men med andra metoder. (FNB)

Nordeuropa kan få regnig sommar

■Det brittiska meteorologiska institutet förutspår att sommaren Nordeuropa blir regnigare än somrarna i genomsnitt. I Central- och Sydeuropa blir nederbördsmängden normal eller under genomsnittet.

Sommarvädet i hela Europa kommer enligt prognosen sannolikt att bli varmare än medeltemperaturen under somrarna 1971-2000. Flera länder i Europa har upplevt extremt väder under de senaste dagarna. I Grekland har temperaturen stigit till rekordnivåer medan Storbritannien drabbats av störtregn som krävt flera liv. (FNB)

Tillväxt förutspås för Tyskland

■Det prestigefulla marknadsinstitutet Ifo spår att den ekonomiska tillväxten i Tyskland fortsätter ända fram till slutet av det här decenniet. Institutet höjde på måndagen prognosen för Tysklands tillväxt för det här året.

Enligt den nya prognosen ökar Tysklands BNP i år med 2,6 procent. Ännu i november var prognosen 1,9 procent.

– Det är fråga om en konjunkturuppgång som varar fram till slutet av det här året. Med lite tur kan uppgången sträcka sig fram till slutet av decenniet, uppskattar Ifo-chefen Hans-Werner Sinn.

Kokainanvändningen ökar

■Kokainanvändningen kan öka också i Finland under kommande år. Enligt årsrapporten från FN:s narkotikabekämpningsorgan är mängden kokainanvändare i Europa nu historiskt hög. Också heroinimporten till Finlands närområden har ökat. Samtidigt har också de smittosamma sjukdomarna som orsakas av sprutanvändning ökat. Överlag håller drogsituationen i världen på att stabiliseras. I Finland har drogbruket bland unga till och med minskat. (FNB)

Frankrike bromsar Turkiet i EU

■Frankrike har blivit en klar broms för Turkiets EU-medlemskapsförhandlingar. Frankrikes motstånd betydde att EU och Turkiet inte på tisdagen inledde tekniska förhandlingar om finanspolitiken.

Förhandlingar kunde i stället endast öppnas om de politiskt lätta statistik- och finansinspektionsfrågorna.

Frankrikes inställning anses allmänt vara rent politisk. Landets nye president Nicolas Sarkozy motsätter sig ett turkiskt EU-medlemskap oavsett om Turkiet uppfyller EU:s krav eller inte.

Officiellt har Frankrike motsatt sig förhandlingarna om finanspolitiken av tekniska skäl. Men Turkiet tror inte på förklaringarna. Landets chefsförhandlare Ali Babaca uttryckte sitt missnöje över situationen i Bryssel på tisdagen. Han uppmanade också EU att uppfylla sina egna åtaganden.

– EU är en stark aktör endast om unionen håller sina egna löften, sade han. (FNB)

Svensnis till Manchester City

■Den svenske fotbollstränaren **Sven-Göran Eriksson** har tackat ja till att bli Manchester Citys nye tränare i Premier League i England. Det uppger den brittiska tv-kanalen Sky på tisdagen. Svenskens kontrakt uppges sträcka sig över tre år. Men enligt Manchester City är ingenting klart än.

– Vi har noterat spekulationerna kring tränarfrågan i klubben, säger klubbdirektören **Alistair Mackintosh** i ett uttalande på Citys hemsida och tillägger att diskussioner med flera tränarkandidater pågår.

Paris Hilton på fri fot igen

■Kändisen **Paris Hilton** har avtjänat sitt fängelsestraff och är på fri fot igen. Ett massivt medieuppbåd bevakade henne då hon leende lämnade fängelset i Los Angeles.

26-åringen Hilton dömdes i februari till 45 dagars fängelse för att ha kört bil berusad. Straffet kortades senare ner till ungefär hälften. Hilton, som är känd för sitt festande och för att hon är arvtagare till en stor förmögenhet från hotellkedjan Hilton, satt i fängelse i tre veckor. (FNB)

Drottningnamn. Kristina Regina gästade Mariehamn på lördagen. Foto: NADINE ASCHAN

KUNGÖRELSER

Mariehamns stad

Byggnadsinspektionen i Mariehamn håller semesterstängt under tiden 2.7–27.7 2007. Ansökningar om tillstånd kan lämnas i stadshusets reception eller sändas per post till Byggnadsinspektionen i Mariehamn, Pb 5, 22101 MARIEHAMN. **Mariehamn den 25.6.2007** Byggnadsnämnden

KUNGÖRELSER

Ålands landskapsregering

Vägplan för ombyggnad av bygdeväg nr 466, på sträckan Grägnäs-Pantsarnäs, sektion 0-1800, inklusive anslutningar i Geta kommun, fastställdes av landskapsregeringen den 21.6.2007.

Vägplanen med karta har varit utställd för att bereda kommunfullmäktige och andra, vars fördel eller rätt kan beröras av planen, tillfälle att framlägga anmärkningar.

Detta beslut finns till påseende för berörda saksägare på landskapsregeringens trafikavdelning och i kommunkansliet. Kungörelse om beslutet finns uppsatt på landskapsregeringens och kommunkansliets anslagstavlor.

Den som inte är nöjd med beslutet har rätt att besvära sig hos Högsta förvaltningsdomstolen inom trettio (30) dagar från det att kungörelsen uppsatts på angivna anslagstavlor, dock senast 13.8.2007.

Saksägare som vill besvära sig över landskapsregeringens beslut skall inom samma tid begära kopia av beslutet samt besväransvisning.

Mariehamn 21 juni 2007

Stig Janson
Vägingenjör

Kryssare gästar Mariehamn

Två kryssningsfartyg besökte Mariehamn i helgen och två till kommer inom en vecka.

Det tyska fartyget Alexander von Humboldt var i Västra hamnen på fredagen och det finländska fartyget Kristina Regina kom till Mariehamn på lördagen.

Kristina Regina hade strax under 90 finländska passagerare ombord då hon nådde Mariehamn på lördag morgon. Men upp till 245 personer får plats på fartyget.

Ex Bore

Kristina Regina är byggd i Oskarshamn i Sverige år 1960 och hette då Bore men såldes till det finländska rederiet Kristina Cruises år 1987. Namnet Kristina Regina fick fartyget ära av drottningen Kristina i Sverige-Finland som regerade under 1600-talet.

Den senaste renoveringen

Tyskt fartyg. Alexander von Humboldt som var i Mariehamn på fredagen gästar staden på nytt senare i sommar. Foto: FRÉDRIK TÖRNROOS

av fartyget var på våren 2001 då Kristina Reginas hytter och allmänna utrymmen renoverades. I renoveringen ville man bevara båtens genuina atmosfär och uppfylla de förnyade kryssningsutbudens behov, skriver rederiet på sin hemsida.

Flera kommer

Enligt de senaste uppgifterna från Ålands turistförbund kommer följande fartyg att besöka Mariehamn under de

Fakta/Kristina Regina

- Ägare: Kristina Cruises, Kotka
- Byggd: i Oskarshamn, Sverige år 1960
- Längd: 99,83 meter
- Bredd: 15,25 meter
- Kryssningshastighet: 14 knop
- Max hastighet: 16 knop
- Besättning: 55 personer
- Hytter: 119 stycken
- Passagerarmängd: 245 personer

kommande dagarna: Bremen idag onsdag, Vistamar måndagen den 2 juli och Island Sky lördagen den 7 juli. Alexander von Humboldt gästar Mariehamn två gånger till under sommaren, den 10 och 24 juli.

NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Hästen **Lola Lund** i Jomala fyller 10 år i dag, den 27 juni. Hon gratuleras av hästkompisen Speedy Madge med familj.

Gratulera du med

För att publicera hälsningen till djur-jubilärer behöver Nyan ett fotografi samt information, namn, födelsedatum och bostadsort, om djuret som fyller år. Kom i håg att meddela vem som gratulerar.

Det går bra att skicka e-post till adressen redaktion@nyan.ax, via post till Nya Åland

Michael Björklund i Radio Vega

Den åländska stjärnkocken **Michael Björklund** kan måndagen den 2 juli höras i en längre intervju i Radio Vega. Intervjun sänds först klockan 12:10, samt i repris 21:10.

Intervjun är en del av en tiodelad sommarserie om nordiska kokar.

ÖVRIGT

Ålands landskapsregering

MOTORFORDONSBYRÅN INFORMERAR

Med hänvisning till ändring av *Landskapslag (1993/19) om besiktning och registrering av fordon* ändras besiktningintervallerna för person- och paketbilar i privat bruk enligt nedanstående schema från och med **den 1 augusti 2007**.

Årsmo- dell	ÅRSBESIKTNING AV PERSON- OCH PAKETBILAR I PRIVAT BRUK									
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Besiktigas år:						2007	2008	2009	2010	2011
<i>Fri från besiktning:</i>					2007	2008	2009	2010	2011	2012
Besiktigas år:				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Fri från besiktning:</i>			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Besiktigas år:		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Fri från besiktning:</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Besiktigas år:	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Besiktigas årligen fr.o.m. år:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

Person- och paketbilar registrerade för privat bruk skall besiktigas första gången fyra år efter att fordonet togs i bruk för första gången. Därefter besiktigas fordonet vartannat år fram till dess att fordonet är tio år gammalt, därpå skall fordonet besiktigas varje år.

Motorfordonsbyrån, Möckelövägen 58, 22120 Mariehamn.
Tel. vxl: 525 840, www.motorfordonsbyran.ax

Nyans ros

... till **Nicklas Karlsson** från Eckerö, som tog hand om min plånbok. Som tack för din vänlighet önskar jag bjuda dig på sightseeing och middag i Barcelona. Tusen tack. Årlighet varar längst... Önskar Marie-Louise "Milli" Eriksson.

... till **alla som hjälpte till under midsommarafton på Höglid** och en skön sommar önskar vi alla som gästade oss. Rosar gör Kökar ungdomsförening.

... till **Mikaela och Lasse Mattsson** för fantastisk sång och gitarr under vår vigsel, till kocken **Hasse Laaksonen** för suverän mat, till **Eva och Börge** för idogt arbete i dagarna 3, till alla som hjälpte till att göra vår dag oförglömlig på Bergkulla samt till kyrkoherde **Joe Brandt**. Rosar gör Carina & Bosse.

... till **Harry** som tog vara på Ninnis borttappade barnvagnsöverdrag och såg till att vi fick det tillbaka! Tack! Ninni med föräldrar

... till **Anna och Anne** på Prästö som tack för hjälpen när bilen krånglade. Rosen kommer från signaturen B och W.

... till **den underbara personalen vid Hammargården** för god omvårdnad, stöd och vänligt bemötande under Holgers sjukdomstid. Ena och barnen rosar.

TV-programmet

onsdag 27 juni

7.00 **Gomorrön Sverige** [89892640]10.15–11.15 **Hej hej sommar** [3072176]10.16 **Tintin** [107016911]
10.45–11.15 **Blue water high** [1571640]13.00 **Rapport** [53350]13.05–13.35 **Känsla för gult (R)** [510447] Porträtt av konstnärinnan Gerd Görän.15.10 **M** [6295350]**FILM** Tysk kriminalfilm från 1931. Berlin 1931. En barnmördare går lös. De kriminella beslutar att ta saken i egna händer och leta upp mördaren. I rollerna: Peter Lorre, Ellen Widmann, Inge Landgut.17.00 **Rapport** [13195]17.05 **Gomorrön Sverige** [813195]18.00 **Från scenen till skären (R)** [6008] Finlandssvenskt reportage från 2006.18.30 **Gifta till sist** [4027] Finskt reportage från 2005. Även 3/7.19.00 **Bolibompa** [756]19.00 **Fifi och blomsterfröna** [56640]19.10 **Evas sommarplåster (R)** [1944737]19.15 **En unge till** [200027]19.25 **Dagens visa (R)** [1925602]19.30 **Hej hej sommar (R)** [2008]

Från morgonen.

20.30 **Rapport** [911]21.00 **Säsongsstart: Uppdrag granskning – sommarspecial** [12824]

Samhällsprogram. Del 1 av 7. Avslöjandet kring säkerheten på Forsmark. Även 28/6 och 30/6.

22.00 **The deal** [3468843]**FILM** Brittiskt drama från 2003. En tv-film om händelserna i maj 1994 när den brittiske Labourledaren John Smith dör i en hjärtattack. Den självskrivne efterträdaren var i allas ögon Gordon Brown. Vi följer Browns och Tony Blairs gemensamma arbete inom partiet. Löst baserat på James Naughties bok "The Rivals". I rollerna: Michael Sheen, David Morrissey, Frank Kelly.23.20 **Count Basie** [7116176]

Dokumentär. Porträtt av storbandsledaren Count Basie.

0.15 **Rapport** [4749003]0.25 **Försvarsadvokaterna (R)** [8649428]

Dansk dramaserie från 2004.

1.10–7.00 **SVT24** [15972480]18.15 **Örter – naturens eget apotek (R)** [4127331] Dansk faktaserie från 2006. Även 30/6.18.35 **Nyhetecken** [2354350]18.45 **Uutiset** [2350534]

Finskspråkiga nyheter.

18.55 **Regionala nyheter** [9323737]19.00 **Aktuellt** [27640]19.15 **Det nya livet (R)** [1670832]

Svensk dokumentär. Tom Alandh mötte Pia första gången i februari 2001 när hon stod och sålde Situation Sthlm, de hemlösas tidning.

20.15 **Oddsat** [4582805]20.20 **Regionala nyheter** [2604756]20.30 **Motorist (R)** [4756]

Bilmagasin. Del 9 av 10. Elizabet får hjälp att hitta sin första begagnade bil för 30000 kronor. Joppe tittar på jubilarerna Saab och Volvo. Även 30/6.

21.00 **Söderläge** [6737] Trädgårdsdesign. Del 10 av 20. Hur har det gått med trädgårdarna från förra årets "Söderläge"? Maria ger sig ut på en resa för att se vad som hänt med hennes skapelser. Även 29/6 och 30/6.21.30 **Den stora resan (R)** [5008]

Finsk novellfilm från 2006. Efter en berättelse av Tove Jansson. Rosa och Elena drömmer om att resa utomlands tillsammans men när Elena vill göra verklighet av planerna blir de oense. Det visar sig att Rosa inte vågar lämna sin gamla mamma ensam.

22.00 **Aktuellt** [43640]22.25 **A-ekonomi** [7977534]22.30 **Expedition: Familjeliv** [4992]

Norsk livsstilsserie från 2006. Del 3 av 8. Det krävs extrem tidsplanering för att få vardagen att gå ihop och tiden att räcka till i en barnfamilj. Även 2/7.

23.00 **Nyhetsmanfattning** [45027]23.03 **Sportnytt** [300021447]23.15 **Regionala nyheter** [4662331]23.25 **Väder** [6017263]23.30 **Farlig resa** [38114] Brittisk dramadokumentärserie. Sydney – Mark

Knowles historia. Mark erbjuds ett välbetalt "extraknäck" som innefattar en resa till Sydney. Del 3 av 4.

0.20–1.40 **Dylan Moran: Monster (R)** [7837867] Scenshow i Dublin 2004.7.30 **Beverly Hills** [1821398]8.25 **Home and away** [7056992]9.55 **Montel Williams show** [1134008]10.50 **Våra bästa år (R)** [7859060]11.40 **Rachael Ray (R)** [2333379]12.30 **Opah Winfrey show** [8816089]13.25 **Momento** [3585485]13.50 **Våra bästa år** [1383060]14.40 **Rachael Ray** [7007814]15.35 **Smallville** [2330379]16.30 **Förhådd** [303379]17.30 **Cityakuten** [4305621]18.25 **2 1/2 män** [467176]18.55 **Simpsons** [839379]19.25 **Jims värld** [831398]

Amerikansk komediserie från 2004-05. I rollerna: James Belushi, Courtney Thorne-Smith, Kimberly Williams.

19.55 **Update** [6570008]20.00 **Top chef** [864805] Amerikansk realityserie från 2006. Del 7 av 12. I dag kan de tävlande vinna en resa till Cannes filmfestival.21.00 **Men in trees** [517911]

Amerikansk komediserie från 2006. Del 16 av 22. Marin träffar en allt-i-allehantverkare som är snygg, men känner sig ensam. I rollerna: Anne Heche, Abraham Benrubi, Emily Bergl. Även 29/6.

21.55 **Update** [6195060]

Nyhetsändning med väder.

22.00 **Project runway** [491973]

Amerikansk realityserie från 2006. Del 4 av 15. Deltagarna ska designa för Macy's. Även 29/6.

23.00 **Pussycat dolls** [415553]

Amerikansk realityserie från 2007. Del 6 av 8. Tjejkerna får besök av en modeexpert som lär dem allt om kläder. Även 29/6.

0.00 **Update** [429138]

Nyhetsändning med väder.

0.10 **Bones** [1127428]1.05 **2 1/2 män (R)** [5171916]1.30 **Simpsons** [7188190]1.55 **På spaning i New York** [7460041]2.45 **Cityakuten (R)** [4366683]3.40 **Förhådd (R)** [7410022]4.30 **Sue Thomas: F B Eye** [5664954]5.50 **Fear factor USA** [9586003]6.05–6.55 **Montel Williams show** [5313596]6.50 **Nyhetsmorgon** [27029992]11.00 **Jackpot** [5823945]12.05 **Reba** [6953718]12.30 **Tillbaka till Aidensfield** [8807331]13.25 **Hem till gården** [523896]13.55 **Nyheterna** [1435843]14.00–14.30 **Trav: Dagens rätt** [685350]15.30 **Ordjakten** [361878]15.50 **Nyheterna** [8298379]15.55 **Ordjakten, forts** [4630973]16.25 **Tredje klotet från solen (R)** [9034195]16.55 **Will & Grace (R)** [9015060]17.25 **That '70s show (R)** [2176114]17.50 **Boston Public (R)** [4562756]18.50 **Lokala nyheter** [9879008]18.55 **Bygglov (R)** [1765911]19.05 **Keno** [2579263]19.10 **Bygglov, forts** [261599]19.45 **Lotto med drömvinsten** [2587282]19.50 **Lokala nyheter och väder** [5223783]20.00 **Nyheterna och ekonominyheterna** [167379]20.30 **Ett jobb för en riktig karl** [159350]

Brittisk realityshow från 2006.

21.00 **William och Harry** [493331]

Amerikansk dokumentär från 2007. Matt Lauer och Clarence House har träffat de brittiska prinsarna William och Harry för en intervju.

22.00 **Friidrott: Folksam Grand Prix 2007** [151379]

Folksam Grand Prix. Kommentatorer: A Lennart Julin och Johan Edlund.

22.55 **Nyheter** [2194379]22.55 **Lokala nyheter** [2104398]23.00 **Nyheterna, ekonominyheterna och sporten** [299832]23.30 **Vädret** [482805]23.35 **Trav: Vinnare: V64** [2103027]0.15 **Reprisstart: Kärlekens mörka sida (R)** [5250312]1.05 **The district (R)** [7633577]2.00 **Ghost whisperer (R)** [9100683]2.50 **Nattliv** [9121954]3.50 **Legenden om pysslingarna** [1898428]4.35 **Alias (R)** [1531480]5.15 **Osbornes (R)** [9629664]5.40 **Lättlagat (R)** [8029664]6.10–6.50 **Lättlagat (R)** [2724515]7.00–10.00 **X3M: God morgon med B-laget**

Delta i programmet; x3m. yle.fi, telefon: 0600 - 14 73 II, sms: 0400 - 190 120.

17.45 **Kortnytt**17.46 **Bella, Boris och Berta**18.10 **Peos galleri**18.15 **TV-nytt**18.30 **Zon5: Snobs**18.55 **Zon5: Egil och Barbara**19.00 **Ramp om historia**

Svensk programserie. I sitt jultal 1972 jämför Sveriges statsminister Olof Palme USA:s bombningar av Hanoi med några av de värsta illdåden i historien.

19.30 **Materiens mysterier**

Svensk programserie. Fermis giftiga arv.

20.00 **TV-nytt**20.15 **Bokbussen**. Svenskt litteraturprogram.20.45 **Kirurgisk krigföring**. Norsk dokumentär. Innebar penningstyrningen inom norsk hälsovård att läkare behandlar patienterna enbart för pengarnas skull? Både privata och offentliga sjukhus får betalt per genomförd operation.21.15 **Dödligt bevis**. Irländsk thrillerserie. Om människohandel, penningtvätt och en smutsig valkampanj i huvudstaden Dublin. Del 2 av 4.22.00–22.30 **SALT**

Om tro. Catarina är tvivlaren som inte kan låta bli att tro. Programledare: Maria Sundblom.

22.50–22.55 **Kvällsnytt**

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Vilken vecka!

En viktig sådan. För Åland och självstyrelsen.

Vilken baddare!

Ingenting för hängmattan. För den väger 7 kg. Sveriges tyngsta bok.

6.55 **Ettans morgon-tv** [78373331]9.15–10.35 **Familjen Serrano** [8382350]11.00–11.10 **Tv-nyheter** [47718]13.00 **Familjen Serrano** [2012089]14.15 **Dagens rubriker** [99331]15.00 **Tv-nyheter** [99553]15.05 **Sjukhuset i Holby City (R)** [1878973]16.05 **Tv-nyheter** [1549060]16.10 **Diagnos: Mord** [1640176]

Am kriminalserie. Snusk-TV 2/2.

16.55 **Ordboken** [9748553]

Om det finska ordet "soutu-vene".

17.00 **Tv-nyheter** [67373]17.05 **City Folk** [741534]17.40 **Nyheter på teckenspråk** [4179447]17.45 **FST: Kortnytt** [4178718]17.46 **FST: Bella, Boris och Berta** [100071350] Rikedom.18.10 **FST: Peos galleri** [7208911]18.15 **FST: TV-nytt** [307379]18.30 **Nyhetsrubriker** [45553]18.31 **Javisst, herr minister (R)** [100021350] Br dramaserie. Tiga är guld.19.05 **Naturstund: Vi munguster** [221391] Del 4 av 13. Omvälvningar. Youssarian vill flytta till en ny håla men får problem.

Den övriga familjen är ute och jagar när en mjölkuv får syn på dem.

19.25 **Runt Ladoga: Lotinanelto** [840669] Del 3 av 10.19.35 **Historia: Försunna stä-**

der [1903398] Del 1 av 3. Faraonernas försunna huvudstad. Hur försvann staden Piramesse som Ramses II lät bygga spår-löst? Gåtan löstes när vetenskapsmän började utforska hur Nilens fåra förflyttats.

20.30 **Tv-nyheter och väder** [94824]20.55 **Sporttrutan och V5-travet** [9946242]21.05 **Vikinglotto** [7160114]21.10 **A-studion** [826485]21.40 **Fjärrlinjen: Krig är lönsamt** [6955060] Den holländske prinsen Jaime de Bourbon de Parme reser i flera afrikanska länder och tar reda på hur krig- gen fianansieras. Varför lider länder som är rika på naturre- surser av fattigdom och våld?22.35 **Tv-nyheter** [4283404]22.45 **Kulturnyheter** [5556911]22.50 **FST: Kvällsnytt** [5553824]22.55 **Mord i sinnet** [8137379]

Brittisk kriminalserie. Del 4 av II. Gråten tar inte slut. Hill involverar sin studerande i utredningen vars natur förändras när kvinnans väninna försvinner. Jordans och Hills relation blir både djupare och spändare, men hur går det med tilliten?

0.20–0.30 **Euronews** [4766770]6.30 **Dolt ord** [7934089]8.00 **Sudoku** [6765008]9.15 **Regionala nyheter** [4465282]10.35 **Summern** [3182486]10.40 **H20** [5327331]11.04 **Summern** [400031669]11.06 **6ton** [105585553]11.30 **Summern** [9080244]11.35 **Gänget och jag** [5573718]12.00 **Drömmen om ett barn** [91027]12.25 **Solens mat** [508331]12.55 **Det kan inte vara sant!** [73244]13.20 **Köpgalna slösare** [9234060]14.20 **Ung tjej i Berlin** [6913843]14.45 **ABC i digital-tv** [3485843]14.50 **Aktuella tvåan** [7291282]15.40 **Helan & Halvan: Det bästa** [3769355]15.45 **Daffy Anka** [7454621]15.55 **Summern** [3068331]16.00 **H2**

Nyankortsvinnare:

Beatrice Johansson
Eckerö

Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Jag vill med några få rader tacka
Mise för att renhållningen fungerar
så bra, ja rent av utmärkt.

NINA LINDFORS

Språkvillkor för likabehandling

Sommaren är här och med den riksdagens sommaruppehåll och då känns det som att det är dags för ett nytt riksdagsbrev.

Med finska statens representant på Åland till häst som sin härförare intog 1000 ålänningar (ja, det sägs faktiskt att det fanns så många ålänningar på plats under Ålandsdagarna) landets huvudstad. Erövringen gick på tre dagar och utan vare sig blodutjutelse eller civila offer, så skall ett krig gå föras. Helsingforsarna kapitulerade inte första dagen på grund av det regniga vädret, men redan andra dagen såg man vartåt det bar och på lördagen var segern total. Det strålande vädret gjorde naturligtvis sitt till att svartbrödet gick åt som smör i solsken och att bondbröllopsparet när de trädde ut ur domkyrkan mottogs med hyllningar utöver det vanliga. Själv har jag, helt oförtjänt, fått ta emot gratulationer och lyckönskningar för de väl genomförda arrangemangen. För den som alla dagar skall arbeta

för Åland i Helsingfors är naturligtvis denna seger en ovärderlig draghjälp i vardagsnätet.

Samtidigt som det var Åland på Senatstorget så var det bråda dagar i riksdagen. I utrikes och stora utskotten försökte vi få en så god bild av vad regeringen visste om den kommande regeringskonferensen om EU:s grundfördrag. Särskilt bekymrad var man över att Janssons grundrättigheter riskerar att inte komma med (Jansson heter naturligtvis Gunnar i förnamn och var en av dem som utarbetade chartern om grundrättigheterna).

En mer erfaren ledamot än jag tyckte att ministrarna var ovanligt öppna om vad de visste. Det mottogs med tacksamhet, men räckte inte till för att jag skulle få tillfredsställande svar på mina upprepade frågor om Åland och grundfördraget. Skulle det finnas en så kallad "opt out"-möjlighet för vissa? Skulle det även kunna gälla Åland? Kommer självstyrelsemyndigheternas

Riksdagsbrev

Elisabeth Naucér

önskemål att kunna bli tillgodosedda så att lagtinget kan godkänna fördraget? Frågorna är allt för öppna ännu för att jag skall våga mig på en gissning om utgången.

Innan riksdagen hemförlovades godkändes Statsrådets redogörelse om reviderade ramar för statsfinanserna 2008-2011. Vid ärendets remittering till utskottet efterlyste jag i debatten några klarläggande uttalanden om sjöfarten och i kommunikationsutskottets utlåtande till finansutskottet återfanns nu en text under rubriken "Sjöfarten". Den sista meningen i avsnittet bör leda till att sjöfarten får de konkurrensvillkor som är en förutsättning för en fortsatt livskraftig sjöfart: "Enligt

utskottet måste regeringen nödvändigtvis vidta brådskande åtgärder för att revidera tonnageskatten, ta i bruk fartygsanskaffningsreserveringen i det nuvarande skattesystemet, införa investeringsstöd och/eller statsgarantier samt totalrevidera lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikes fart."

Om hemmafronten skall jag kanske inte uttala mig så mycket, men jag kan inte låta bli att kommentera frågan om näringsrätten och vilket språk verksamheten skall bedrivas på. Eftersom jag är upphovet till att denna mening finns med i beslutet om näringsrätt kan det finnas skäl att komma med ett klagorand. Villkoret användes visserligen före min tid inom förvaltningen, men bara i vissa särskilda fall och jag kunde inte se en tillräckligt klar linje i användandet.

För att uppfylla kravet på likabehandling inför lagen ansåg jag att villkoret måste finnas med i samtliga fall. Syftet var naturligtvis

att på detta sätt tillse att det fanns förutsättning för att lagar och regler skulle kunna följas, och i första hand gällde de arbetarskyddsbestämmelser, men också att allmänheten skall få service på svenska i fall verksamheten hade den karaktären. Det är inte så lätt att uttrycka detta på ett kort och för alla begripligt sätt. Det är möjligt att ha en postorderkatalog på tyska, tala med och skriva till sina tyska kunder på tyska, och en spik får slås i på vilket språk som helst, ja, det är till och med tillåtet att svära på sitt eget modersmål vilket det vara månne när man missar spiken och slår sig på tummen istället.

Huvudsaken är att regler och bestämmelser som gäller i landskapet och finns bara på svenska skall kunna följas och att åländska kunder skall få service på svenska. Ingenting annat har varit syftet.

Trevlig sommar önskar

Elisabeth Naucér
Mariehamn den 25 juni 2007

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ Nog är det väl ett j-a slöseri med möblerandet i lagtinget, medan andra inte ens har råd att köpa möbler på Emmaus! Vem kollar att allt på fakturan verkligen kommer dit och inte hem till beställaren? **0457**

■ ■ ■ Ni på Budbil - man måste inte bära paketen, det finns jättefina små kärror. **0457**

■ ■ ■ 040: gul=ström, blå=signal + till el-antenn eller förstärkare, grå (en av två gråa, och dom är ALLTID 2) skall vill högtalare. Om detta inte stämmer har du antingen färgblindhet eller en stereo som inte följer den standard som alla större och kändare märken har. /M

■ ■ ■ Hej till alla unga, smala, snygga singelbrudar 17 år upp till 40 år! Som har nästan allt i livet, fina vänner, fin familj, riktigt fint jobb och fin ekonomi, saknar dock kärleken nån att dela allt i nöd och lust, glädje samt vardag och helg. Mvh åländsk sommarbrun singelkille <3 jag kommer att messa mera och jag vill ha många svar av er unga smala snygga och mycket mera singelbrudar 17 år upp till 40 år. Ni ska ha underbar trevligt dag! Mvh guldrun <3

■ ■ ■ ÄLD 8** blå Fiat - trevligt och fräsch att du kastar fimpas på vindrutan åt bakomvarande bil. Håll ordning på ditt skräp. **0457**

■ ■ ■ Jahaa, nu är det igång igen, tjetet om motorbanan här på ön. Vi behöver en sän på alla vis,dels är

motortävlingar mycket intressanta plus de är ett sätt att få gasa istället för att va Schumacher på allmän väg och åka på dryga böter och dylikt. Jag håller själv på med motorsport och kan säga att även den mest ej inbitne skulle säkert tycka att f-n vad kul det var vid racebanan idag om de provade på att köra en par varv. Det är helt enkelt bättre än sex om man har race i blodet, h **Race manx**

■ ■ ■ Och det är faktiskt så som många andra goda medborgare säger, att golfbana finns redan två stycken så det räcker väl med det. Ok, ni som pysslar med det, jag full förstälse för att ni säkert vill ha fler. Men tänk på oss andra som kastat ut en förmögenhet på vår hobby. Vi är värdiga en motoranläggning.. Och ni miljöfanatiker, lägg er på is ett tag, **Race manx**

■ ■ ■ Gubbsnusk, Ke hu fle,ra gånger nu. Sätt upp en helkroppsspegel, stäng dörren om dej och var för dej själv. Håll sk-n borta från tidningarna. Tomma tunnor, osv. Löjligt i alla fall. **Brenda**.

■ ■ ■ Bra att killen på Isabella är död då slipper han höra eventuellt gnäll från sur kärring. **040**

■ ■ ■ Jag har aldrig sagt att bara bonder jagar sjöfågel, inte är jag nån stadsfrasse heller och inte har jag sett nån skjuta kor på ängarna.

maten jag äter köper jag i butiken. ta gärna livet av traditionerna bara ni låter fåglarna leva. **0457**

■ ■ ■ Ke hud fle - vad är du för en mansgris? Dålig i sängen! Och din stäng, nej tack! O vadå lite väl fixerad är du ju, optiska musar, vad tusan menar du att du är en loser some don't get girls only boys! Ditt ego (däremellan) sanningen fjuttig historia, stor i orden liten på jorden. Mvh en som undrar va du e för en fjant!

■ ■ ■ IFKs styrelse! Börjar det inte bli dags att fundera på att byta tränare? det funkar inte med att stå med armarna i kors längre. **0457**

■ ■ ■ Vissa människor tror sig veta vad som är oetiskt vad gäller jakt, men vrider i sig stora oxfileer till vardag och fest! Nej till allt kött, bli vegan! **040**

■ ■ ■ Hej alla jägare! Visst tycker ni om sjöfågelkött lika mycket som vissa EU-länder gillar sparvar som fångas i nät! Vems påhitt är förbudet mot sjöfågeljakten? **040**

■ ■ ■ Västra hamnens hårt arbetande flickor tackar så mycket för komplimangen :) **040**

■ ■ ■ Hej! Kantarellen, kan ni igen sälja Latz kattmat 9-pack? Ni hade det för en kort tid sen! Det finns ju också 6-pack med Friskies och 6-pack med Kitte Katt, hoppas ni även tar in dessa till försäljning! (Sparhallen har dessa) . Vi har **4 Kattor**.

■ ■ ■ Är Mippe på Citylivs singel? **0457**

■ ■ ■ Det där myntricket har nog ganska många kommit på. Mvh lärd av **Simon**...

■ ■ ■ Hur kan det komma sig att bankerna fortfarande beviljar skyhöga bostadslån utan att veta om låntagarna har kapacitet att betala den verkliga räntan jämte amortering? **040**

■ ■ ■ Men snälla vän, Pekka Lyyski: Om inte dina killar kan spela med insidan av huvudet; låt dem inte heller använda utsidan. För nicka kan dom definitivt inte! **0457**

■ ■ ■ IFK-Pekka: nu har du väl märkt att dina killar inte kan nicka. Kolla senaste match: 9 av 10 bollar

Tack till Mise

Jag vill med några få rader tacka Mise för att renhållningen fungerar så bra, ja rent av utmärkt.

Jag bor i Mariehamn och har två stora soptunnor med sammanlagt 8 olika sorteringsfack på gården. Varannan respektive var fjärde vecka kommer Renhållningen och tömmer mina tunnor. När jag har sopor som inte ryms eller passar in i något av de 8 facken har jag varit till sopstationen i Norrböle och

gick till motståndaren, Som istället för att nicka bröstade! **0457**

■ ■ ■ Tips till IFK-ledningen: Kolla vad VPS gjorde: Sparkade tränaren, fick genast framgång. Varför? Jo, gamla kvastar sopar sämre! Dags för nya fräscha tag. **IFKfan**

■ ■ ■ Vet någon om Lisa Westerland i Åland United har sällskap? Ber om ursäkt för sättet att ta reda på det. **Beundraren**

■ ■ ■ Sista gången IFK hade publik över 1000 pers? Dålig satsning A. Wiklöf? Låt det kosta, köp in spelare som gör nånting, som vet hur man spelar fotboll! **Fd fan**

■ ■ ■ Låt dom som vill flagga finskt eller åländsk. Men vem har målat flaggstängen svart i Jomalaby? **Flaggstång ska vara vit!**

■ ■ ■ Uppslagsboken Titte tycks inte veta att 2 talgoxonor tillsammans värper ca 12 ägg och samsas om samma bo. **040**

där blivit otroligt bra bemött. Vänlig personal som hänvisar en till olika kontainrar. Ingenting extra kostar det heller att föra bort små mängder sopor och det är rent och snyggt i Norrböle.

Ett stort **tack** vill jag härmed ge till de som orkat genomföra sopreformen och som orkar jobba vidare trots alla klagomål.

Glad sommar!
hälsar

Nina Lindfors

■ ■ ■ Jaha vad var det för killar som tuta på mig på Esso då? Haha => **040**

Dagens MMS-bild

En blomliknande jordgubbe på Kristina Söderströms självplock i Geta. MMS-foto av Rita

MMS-foto från 0457343...

HÄLGE

ZITS

” Människorna är mycket konstiga men ganska roliga. Godisutbudet är bättre än i USA. Det är ganska tryggt att röra sig på stan.
MONICA ÅLGARS LISTAR I HBL ORSAKER ATT BESÖKA FINLAND

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

På riktigt eller?

Omhuldad och omsusad som få är hon, Inga Heller, karriären är lång och framgångsrik. Hon lämnade som 23-åring ett jobb som reporter för Aftonbladet och har sedan dess har allt bara gått spikrakt uppåt. Nu har hon krönt sina framgångar med det finaste av allt som en åländska kan bli – påronskalande piga på Pellas. Gissa om hon är mallig!?!

Det spelas en massa teater runt om på holmen nu. Publiken ska få kaffe och bulle, skådesarna ska ha avslutningsfest. Inga Heller anmälde sig som frivillig på Pellas avslutningskalas. Gobbin hade, sådär passligt just före midsommar, farit ut på böljan den blå och hon vart sällskapssjuk och pratsam.

Hon fick i uppdrag att "tvätta påron", alltså skala potatis, till 40 pers, och sattes i skuggan av lagård, ensam med en skalkniv och två ämbar påron.

Från köket hördes muntra skratt. Inne i lagården pratade folk. Solen gick ner. Myggor var enda sällskapet. Skådespelare och nutida pigor sprang förbi om vartannat:

- Sitter du här ännu, stackars liten, sa de.
- Ja, jag är som Askungen, jag....Snyft...

Det är inte alltid självklart att skilja de nutida pigorna från de pigor som ingick i skådespelet. De nutida har färgglada tofflor i plast och saknar huckle. Annars är de fastligt lika. De tycker alla om att sitta och pusta ut i kvällssolen tillsammans med kamraterna. Skvallra och glamma. Tända en cigg och blåsa bort myggen.

Det är roligt att få dingla med mjölkämbaret och fäktas med höräfsan. Men att ropa "kuddorna, kuddorna, kom" med samma inlevelse och elegans som **Elvi Henriksson**, det är det inte många som klarar av.

Gränsen mellan det som är på riktigt och det som är på låtsas suddas ut vid teaterförställningarna på den åländska landsbygden..

En tidigare kväll som piga frågade Inga Heller en annan nutida piga om blommorna, som hon höll på att arrangera i vasen. En blomvas skulle vara med som rekvisita i pjäsen, de andra vaserna skulle stå på kaffeborden. I verkligheten, alltså.

- Är den här vasen på riktigt, frågade hon?
- Nej, den här är teater.

Mitt i föreställningen blir den potatisskalande pigan förskräckt. "Kaptenen" rusar mot sin bil, i vit fladdrande skjorta och hängslan. Två tidsperioder krockar rejält vid denna åsyn.

Men kära nån, han måste ha glömt något viktigt som ska vara med i handlingen, tänker hon. Hoppas han hinner, att han inte missar nästa gång han ska in igen.

Om en stund kommer kaptenen tillbaka. Parkerar bilen. Då har Inga Heller redan påmint sig hur det är. Han gick ju under med skepp och allt på Nordsjön, han där kaptenen. Byssborna därinne i pjäsen har ju övervarat både hans begravning och auktion på gård och grund. Till och med kossorna gick under klubban.

- Sitter du fortfarande här?

Frågar han medlidsamt när han går förbi och fortsätter skrattande:

– Man hinner faktiskt utträtta en hel del som död.

Framtidens ledare behöver rätt verktyg

Rätt verktyg. Det här är vad en orgelbyggare behöver för sitt hantverk. Vilken utrustning behöver vi ge framtidens chefer?

Foto: ANDREAS DIENERT

Det är dags att utbilda framtidens ledare, redan på gymnasialstadiet. Varför kunde inte det vara en ny nisch för det åländska utbildningssystemet. Struktur 07, extended version.

I Sverige har man räknat ut att det under de kommande åren fattas 55.000 nya chefer på olika poster. När 40-talisterna går i pension förändrar de naturligtvis äldreomsorgen för gott, men lämnar också ett hål efter sig på arbetsmarknaden som inte är helt lätt att fylla.

Det är inte bara okvalificerad arbetskraft det börjar bli ont om i våra välfärdssamhället, så att den måste importeras från när- och fjärrliggande länder med sämre ekonomiska förutsättningar. Också för högt kvalificerade jobb saknas folk, och till de posterna är det ännu svårare att rekrytera.

Samtidigt som arbetsmarknaden blivit tuffare, snabbare och mer krävande har en annan stor förändring inträtt, nämligen den ökade jämställdheten i familjen. Det är inte på långa vägar lika självklart längre att det finns en i varje familj som till varje pris vill göra karriär och gladeligen offererar familjelivet för det.

Det är heller inte självklart att varken man eller kvinna vill ta på sig ett slitsamt, krävande och ofta otacksamt jobb som man sällan är direkt utbildad eller rustad för.

Vill man säga det krasst kan man säga att folk i dag är aningen mer bekväma, aningen mindre benägna att offera något för karriären

om man ändå har det hyfsat bra som man har det. Lägg därtill ett arbetsliv som i sig suger musten ur folk och en kravlista på cheferna som bara blivit längre och längre så är det fullt förstället att det fattas folk.

Frågan är - hur gör man något åt det? Hur odlar man fram de nya cheferna - dem som både vill och kan leda på arbetsplatser där folk inte längre finner sig i att enkelt och simpelt bli kommenderade?

En utgångspunkt måste vara att ledarskap, organisation och administration är färdigheter i sig som kräver särskilda egenskaper. Det finns alldeles för många läkare som blivit usla sjukhuschefer, goda pedagoger som blivit dåliga rektorer och duktiga ingenjörer som blivit katastrofala vd:ar.

Branschkunskap är viktig, naturligtvis, men för att bli en bra chef behövs andra saker som det är svårare att skaffa sig när man sedan sitter där på den mjuka stolen med armstöd och funderar på hur man ska få folk att göra som man vill.

I dagsläget saknas i de flesta utbildningar, också sådana som tar sikte på ansvarsfulla positioner i samhället, ens de mest elementära grunderna för ett gott ledarskap. Det finns kvaliteter som inte odlas och förvaltas i ett tidigt skede. Den bristen på kunskap är det

sedan företagen och arbetsplatserna som ska reparera genom dyra ledarskapsutbildningar och konsultinsatser.

En framsynt rektor eller en utbildningsvisionär kunde kanske se en nisch här, en möjlighet att svara på ett kommande behov. Varför kunde inte till exempel Ålands handelsläroverk eller yrkesskolan ha en studieinriktning mot organisation och ledarskap där man kunde kombinera ett branschintresse med en förberedelse för ledningsuppdrag.

Om de naturliga egenskaper som endel människor har att styra och leda på så sätt kunde förstärkas och utvecklas kanske tröskeln inte vore så hög, speciellt för många kvinnor, och urvalet inte så tunt för företagsledarna.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetsstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning: Posten: vard kl 6.30-14, tfn 636 752, lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15, tfn 23 444.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

Publiceringsdag	Etter text & mindre annonser	Annonsstorre än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 - 16.9 2007

M:HAMN 03.45 L 14.45	ÅBO 08.00/09.10 20.15/21.15	M:HAMN 14.35 01.25 L
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN 04.15

Passagerare med eller utan fordon skall vara på plats i check-in senast 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försäljning, ej kan garanteras

L = Långnäs

Bilpaket till Åbo 64€ dagtur
2-4 pers, personbil, enkelresa

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK Torggatan 14, tel 16 711
www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00	-00.50	→ 01.00	-10.00
10.00	-05.00	← 04.50	-18.00

Check-in senast 30 min. före avg.

ÅLANDSTRAFIKEN 11.6-19.8.2007
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR dagligen

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	STOCKHOLM
07.00	08.30	ca 10.00 C
13.00	14.30	ca 16.00 C
19.00	20.15	ca 21.45 C
12.30	09.00	07.20 C
18.30	15.00	13.20 C
00.05	20.30	18.50 C

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapell-skär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapell-skär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M I	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.40 M	16.45
07.45 M	18.00 2)
03.20 L	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

I) Cinderella gör tvådygskryssningar till Riga 3.7, 10.7, 17.7, 24.7, 31.7, 7.8, 14.8 och 21.8

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Stora, 2) -Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 10 EUR/person. Barnrabatt.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 26 011, bokn. 26 211
www.vikingline.ax

Nyan Nappet

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

1 JUNI - 31 OKTOBER

Tävlingsregler, resultat, bilder m.m. se www.nyan.ax

Nya Åland

Turlista t.o.m. 19.8.2007

Dagligen	Från Eckerö	Från Grisslehamn
	8.30 13.30 15.30	10.00 11.30 15.00
	18.30 20.15	17.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Tisd-fred M:hamn Sto
10.00 → 15.45

Månd-tisd Sto M:hamn
18.00 → 02.00

Onsd-torsd 18.00 → 03.30

Weekendkryssningar 29.6-5.8 till Visby & Tallinn

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN 4 juni- 20 aug

Avg. Magazin mån-fre	Linje
07.00	A
07.30	B
08.00	A
08.30	B
09.00	A
09.30	B
10.00	A
10.30	B
11.00	A
11.30	B
12.00	A
12.30	B
13.00	A
13.30	B
14.00	A
14.30	B
15.00	A
15.30	B
16.00	A
16.30	B
17.00	A
17.30	B

RÖDE ORM AB Tel 0457 313 5276 (Uffe)
0400 722 899 (Hille)

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

ONSDAG 27 JUNI 2007

dagens turist | **"Jag är en riktig sjöbuse"**

Vid gästhamnen i Rödhamn stöter vi på Robert Mattsson, som gästar Åland några veckor tillsammans med barnen Sol, 13, och Noel, 9. De har hyrt en båt för att kunna köra runt i den åländska skärgården så mycket som möjligt under semestern.

Från Bengtsfors i södra Sverige. Kommunen har 299 sjöar, men när Robert Mattsson vill ut och åka båt så är det Ålands skärgård som gäller. Foto: KENNETH BAMBERG

Du trivs på sjön?
- Jo, jag jobbar som sjöman, havet har alltid varit mitt ställe. Jag är en riktig sjöbuse.

Vad är bra med Åland?
- Allt är bra! Ja, allt utom priserna förstås. Priserna skräms nog många. Men annars är ålänningarna trevliga, även om de klagar lite väl mycket. De har det väl för bra ibland.

Vad har ni gjort på Rödhamn?
- Vaknat upp, ätit frukost och strosat runt här på holmen. Vi var på Kökar igår och tänkte nu stanna här en tid. När maten tar slut åker vi in till Mariehamn och handlar. Men vi äter rätt mycket på restaurangen. I går gjorde vi ett undantag och grillade korv. Och på Kökar grillade vi kyckling.

Fisk då?
- Jo, min son gillar att fiska mycket så kanske det blir något av det också.

Har du simmat i havet?
- Nej, inte här, det är ju iskallt. Men hemma i Bengtsfors där jag nu bor har jag badat, det var över 25 grader i vattnet.

Fler planer för semestern?
- Nja, man hinner inte med så mycket annat än vara på

sjön. Om jag har tid så borde jag hälsa på alla bekanta på Åland, men man kan tyvärr inte hinna via alla. Det styckar tiden för mycket.

Du kan hälsa till dem via tidningen istället!
- Okej, då hälsar jag till mina föräldrar i Mariehamn. Och till alla bekanta som jag inte hinner träffa.

JOHANNA LINDFORS
johanna.lindfors@nyan.ax

Onsdag

Stockholm 9, 0,9m 14/14 1,2m

Åbo 17/12 1,0m 0,2m 15/13

8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Torsdag

Stockholm 5, 0,7m 0,8m

Åbo 17/12 0,1m

Fredag

Stockholm 11, 19/14

Åbo 18/14

I går kl 15

Jomala	20	moln.
Åbo	17	
Helsingfors	15	
Stockholm	24	

Max/min temp. 19.6 - 26.6. klo 9

Jomala	+21,7	25.6.	+3,4	20.6.
Åbo	+23,3	25.6.	+6,1	20.6.
H:fors	+25,0	25.6.	+8,3	20.6.

För ett år sedan

Jomala	14	moln.
Åbo	14	
Helsingfors	18	

Utomlands i går

Köpenhamn	17	Paris	15
Oslo	21	Wien	19
Bryssel	13	Madrid	25
Berlin	18	Rom	27
Moskva	25	Aten	39
London	13	Las Palmas	24

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	-3 cm	Åbo	-5 cm
-------	-------	-----	-------

Solen i dag

Mariehamn	4:17	23:08
Helsingfors	3:56	22:49
Stockholm	3:34	22:08

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Kycklingwok

0,5 kg färsk kyckling, strimlad
2 msk soja
2 msk olja
2 vitlöksklyftor, i skivor
1 purjolök, strimlad
1 röd + 1 grön paprika, strimlad
3 dl kokosmjölk
2 tsk honung
2 krm sambal oelek
1 paket sockerärter

Blanda kyckling med soja. Koka upp kokosmjölen och blanda ner honung och sambal oelek. Hetta upp wokpannan eller en stekpanna och häll i oljan. Lägg i kycklingen med vitlöken och låt det fräsa ett par minuter. Blanda ned grönsakerna och tillsätt den varma såsen. Rör om och se till att såsen blandas med kycklingen och grönsakerna. Låt allt puttra någon minut men grönsakerna ska vara krispiga. Servera med nudlar eller ris och en grönsallad.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

För stuga & båt

Bäddset i tre delar i 50% bomull & 50% polyester.

påslakan, underlakan & örngott

65€

almedahls

Drar inte åt sig lika mycket fukt och är slitstarkare än bomullslakan

Torggatan 1 tel./fax. 13 174 Öppet: vard. 9.30-18, lörd. 9.30-15

50% rabatt på allt

ONSDAG - LÖRDAG

Gäller även Cirkeln och Pierre

emmaus RETURBUTIK
Köpmansgatan 11

Jordgubbar

Ring så plockar vi

tel. 045 754 837 17 eller 388 17

KERMANSAVI

Silvia

1700 från 3758€

TULIKIVI

SKORSTENS-SPECIALISTEN PÅ ÅLAND

GMATTSSONS MURERI

Kalmarnäsv 212, 22 140 MARIEHAMN
Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
Bosse 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

Sköna sommarstunder!

Bord + 4 st klaffstolar (norm. pris 311€)

Specialpris 255€

MÖBEL-City

G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544
Öppet: måndag-fredag 9-17, lördagar stängt

FARTYGSMODELLER

av Herzogin Cecilie och Lindén

Utvalda glas och porslän till 1/2 priset

Ann-Gerds Antik

Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com

JOBMAN

Shorts

43,-

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tfn 23 555 www.holmbergs.ax